

Budgetunderlag 2027–2029

Försäkringskassans budgetunderlag för åren 2027–2029

Försäkringskassan lämnar härmed budgetunderlag för perioden 2027–2029 enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Budgetunderlaget innehåller förslag till finansiering av Försäkringskassans verksamhet samt sakanslag för de delar av socialförsäkringen och andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning administreras av Försäkringskassan.

Beslut i detta ärende har fattats av Försäkringskassans styrelse den 12 februari 2026. Med vid beslutet har varit ordförande Ulf Bengtsson, ledamöterna Mats Galvenius, Heidi Stensmyren, Anita Linder, Eva Liedström Adler, Tomas Landeström, och generaldirektör Nils Öberg. Vid beslutet deltog även överdirektör Maria Rydbeck, controllers Madelen Attar och Magnus Nilsson de senare som föredragande.

Innehåll

1	Ofinansierad eller underfinansierad verksamhet.....	6
1.1	Försäkringskassans samhällsviktiga uppdrag	9
1.1.1	Totalförsvar och operativ förmåga	9
1.1.2	Digital transformation (generationsväxling av it-system)	12
1.1.3	Digital verksamhetsutveckling (utvecklingskapacitet)	13
1.1.4	Lokalbehov	14
1.2	Förändringar inom förmåner	14
1.2.1	Försäkringskassan föreslår åtgärder för att minska stressrelaterad psykisk ohälsa	14
1.2.2	Månadsuppgifter för bostadsbidrag	16
1.2.3	Underrättelser och uppgifter till och från Utbetalningsmyndigheten.....	16
1.2.4	Samverkan och arbete mot organiserad brottslighet.....	16
1.2.5	Höjt bostadsbidrag för ekonomiskt utsatta barnfamiljer med höga boendekostnader.....	17
1.2.6	Sanktionsavgifter och bidragsspärr	17
1.2.7	Avveckling av transaktionskontosystemet	18
1.2.8	Jobbpremie.....	18
1.2.9	Ökat inflöde omställningsstudiestöd (OSS)	18
1.2.10	Etableringsjobb	19
1.2.11	Förstärkning mot felaktiga utbetalningar till personer med utländska inkomster .	19
1.2.12	Arbetsprövning med bibehållen sjukpenning	20
1.2.13	Anslutning till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd	20
1.2.14	Statligt personskadeskydd	20
1.3	Volymförändringar	21
1.3.1	Ökat antal ansökningar om omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning ...	21
1.4	Regeländringar.....	21
1.4.1	Ökat antal långa sjukfall inom sjukpenning	21
1.4.2	Stärkt arbetslivsinriktad rehabilitering för stöd för återgång i arbete	23
1.5	Medel till förstärkt samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	24
2	Avisering om förändringar i verksamheten	26
2.1	Förutsättningsskapande infrastruktur	26
2.1.1	En AI-verkstad tillsammans med Skatteverket	26
2.1.2	Europeisk digital identitetsplånbok (EUDI Wallet)	26
2.2	Minskade bidragsbrott och motverkande av felaktiga utbetalningar	27
2.2.1	Brottsbekämpande befogenheter för Försäkringskassan.....	27
2.2.2	Ökat informationsutbyte	27
2.3	Förändringar inom förmåner	28

2.3.1	Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans	28
2.3.2	Karenstak och högriskskydd	28
2.3.3	Ändrad beräkning av sjukpenninggrundande inkomst (SGI)	28
2.4	Förändrad tillämpning av 113 kap. i socialförsäkringsbalken	29
2.5	Administration av dagpenning och familjebidrag inom det militära och civila försvaret	29
2.6	Återkallelse av permanent uppehållstillstånd	30
2.7	Förändrade regler för återkrav	30
2.8	Effektivare åtgärder mot välfärdsbrott och ökad förutsägbarhet inom personlig assistans	31
3	Finansieringsöversikt	32
3.1	Anslag	32
3.1.1	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	32
3.1.2	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	33
3.1.3	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	34
3.2	Avgiftsbelagd verksamhet	35
4	Investeringar	38
4.1	Verksamhetsinvesteringar	38
4.2	Låneram och räntor	39
4.3	Investeringar över 20 miljoner kronor	40
5	Kreditutrymme	42
5.1	Kredit på räntekonto	42
5.2	Övrig kredit	42

Förord

Försäkringskassans budgetäskande för åren 2027–2029 handlar till betydande del om nödvändigheten av att modernisera och ersätta centrala delar av myndighetens tekniska infrastruktur. Behoven som föreligger måste betraktas som akuta eftersom de åtgärder som krävs kommer, om de inte påbörjas 2027, att redan inom några år äventyra myndighetens möjligheter att utföra sina kärnuppgifter.

Myndighetens äskande handlar också om behovet av att fortsätta återställa den kapacitet som gick förlorad till följd av de kraftiga ekonomiska besparingar myndigheten tvingades genomföra från halvårsskiftet 2023 till och med utgången av 2024. Vi har under 2025 genomfört strax över 3000 rekryteringar, huvudsakligen försäkringshandläggare och försäkringsutredare. Målet har varit att senast vid utgången av 2026 nå godtagbara resultat inom åtminstone hälften av vår försäkringsverksamhet.

Ungefär en tredjedel av våra rekryteringar handlat om intern personalrörlighet, vilket innebär att arbetet kommer att behöva fortsätta också under 2026. Helårskostnaderna för den rekrytering som genomfördes under 2025 kommer inte att rymmas inom Försäkringskassans ramanslag för 2026. Under budgetåret 2027 och åren därefter kommer våra kostnader att överstiga givna ekonomiska ramar.

Vår personalomsättning har under de senaste åren minskat markant, vilket är positivt på flera olika plan. Samtidigt betyder det att våra möjligheter att av egen kraft snabbt anpassa Försäkringskassans kostnadsmassa till nya ekonomiska villkor har begränsats. Skulle inga ytterligare tillskott vara aktuella för perioden 2027–2029 kommer Försäkringskassan att redan under andra hälften av 2026 återigen behöva minska sin personalstyrka, vilket i förlängningen innebär att delar av den kraftsamling som skett 2025 inte kommer att få avsedd effekt.

I underlaget lyfter Försäkringskassan också behov av att öka takten i myndighetens förmågeutveckling inom det civila försvaret. Äskandena rör framförallt kostnader för en rad åtgärder rör skyddet av vår verksamhetskritiska data och digitala infrastruktur. Givet det säkerhetsläge som Sverige och Europa befinner sig i så kan de risker och sårbarheter som fortfarande finns på detta område inte betraktas som acceptabla.

Nils Öberg

1 Ofinansierad eller underfinansierad verksamhet

Försäkringskassan är en av Sveriges mest centrala och finansiellt betydelsefulla myndigheter. Med närmare 14 000 anställda över hela landet, ett ansvar för ekonomiska flöden motsvarande drygt en tiondel av BNP och en utbetalningsvolym på över 600 miljarder kronor per år utgör myndigheten en grundsten i den svenska ekonomiska infrastrukturen. Vi förvaltar inte bara socialförsäkringen utan bär ett omfattande ansvar för beredskapssektorn som ansvarig för ekonomisk säkerhet och andra centrala myndighetssamarbeten så som MUR¹ och nationell it-drift genom Nitis.² Försäkringskassans förmåga att snabbt, rättssäkert och effektivt omsätta politiska beslut i praktisk verklighet är avgörande för statens handlingsförmåga. Något som återkommande visats genom regeringsuppdrag som elstöd, fritidskort och stora digitaliseringssatsningar så som AI-verkstad.

Denna förmåga är samtidigt direkt beroende av att myndighetens finansiering speglar verksamhetens faktiska behov och kostnadsutveckling. Försäkringskassan har ett tydligt uppdrag. Ekonomi och verksamhet ska vara i balans och verksamheten ska anpassas till den ambitionsnivå som regeringen fastställer. De reformer som beslutats under 2025 är fullt ut finansierade och genomförs enligt plan samt ligger i linje med regeringens prioriteringar. Den ekonomiska utmaningen gäller inte bara reformerna utan också den grundläggande verksamhet som utförs enligt vår instruktion, vårt regleringsbrev och uppgifter enligt lagar och förordningar. Den verksamhet som utgör navet i den svenska socialförsäkringen.

Försäkringskassan står inför strukturella kostnadsökningar om cirka 550 miljoner kronor vid varje årsskifte till följd av indexeffekter kopplade till framförallt löner, lokaler och it. Samtidigt får myndigheten en lägre pris- och löneuppräkningsgrad än de faktiska kostnadsökningarna. Denna ekvation innebär att myndigheten årligen tillförs mindre än vad som krävs för att bibehålla verksamhetens nuvarande nivå. Från och med 2027 och framåt innebär de aviserade ramarna att vi står inför ett långsiktigt finansieringsgap som successivt kommer att tvinga fram märkbara ambitionssänkningar i kärnverksamheten.

Konsekvenserna är betydande. Bristen på full kostnadstäckning tränger undan medel som behövs för att stärka kapaciteten i handläggning och utredning, utveckla kontroller, modernisera it-system, upprätthålla säkerhet och redundans samt möta ökande volymer i centrala förmåner som sjukpenning, omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning. Den ekonomiska inbromsningen 2023–2024 har inneburit svårigheter att behålla och rekrytera nyckelkompetenser. Myndigheten har under 2025 ökat antalet medarbetare från 12 750 till cirka 13 900 vilket är den nivå som myndigheten kommer hålla under stora delar av 2026. Därefter kommer Försäkringskassan återigen bromsa in och anpassa handläggningen i förmånsverksamheten efter de ekonomiska förutsättningar som ges för vårt grunduppdrag. Det innebär 350 miljoner kronor mindre för 2027 och 650 miljoner kronor mindre för 2028. Utan en långsiktig finansiering riskerar samma situation, som den ekonomiska inbromsningen 2023–2024, att upprepas med mer permanenta negativa effekter.

¹ Myndighetssamarbetet MUR står för "Motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter mot missbruk och brott i välfärdssystemen" och startades av Försäkringskassan för att bekämpa välfärdsbrott.

² Nitis står för Nationell it-drift i samverkan och är ett samarbetsinitiativ mellan svenska myndigheter för att samordna och utveckla statliga IT-tjänster, med fokus på säker och effektiv drift.

Detta sker samtidigt som kraven på robusthet ökar kraftigt till följd av det säkerhetspolitiska läget. Som sektorsansvarig myndighet för ekonomisk säkerhet måste Försäkringskassan kunna upprätthålla sina utbetalningar även vid fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig. Dessa utbetalningar är avgörande för hushållens försörjning, landets ekonomiska stabilitet och statens samlade totalförsvarsförmåga. För att klara detta krävs investeringar i säkerhetsklassade lokaler, moderniserad drift, redundans i it-infrastrukturen och stärkt skydd mot cyberangrepp och störningar. Långsiktigt otillräckliga anslag skulle kraftigt försvaga denna förmåga och därmed öka den nationella riskexponeringen.

Samtidigt pågår en av de mest omfattande digitala transformationerna i statsförvaltningen. Försäkringskassan måste flytta och ersätta system som närmar sig slutet av sin livscykel, som till exempel flera stora försäkringssystem i Cobol-miljöer, system för kommunikation och samarbete, dagens ärendehanteringssystem samt att bygga de plattformar som krävs för framtidens handläggning, kontrollarbete och cybersäkerhet. Detta innebär en lång övergångsperiod med dubbla driftkostnader fram till 2035. Om den moderniseringen inte finansieras leder det till ett betydande risktagande, ökade kostnader, otillräcklig robusthet och resiliens, försämrade kontroller samt en minskad förmåga att snabbt genomföra framtida reformer. Dessutom försämrar förutsättningarna för Försäkringskassans verksamhetsutveckling och möjligheterna att dra nytta av teknikutveckling och AI.

Regeringsuppdraget En verksamhet och en ekonomi i balans innebär att Försäkringskassan ska fullt ut genomföra regeringens reformer inom oförändrade ramar, med följden att kärnverksamhetens ambitionsnivå riskerar att sänkas kraftigt. Om den utvecklingen inte bryts riskerar Försäkringskassan längre handläggningstider, ökande ärendebalanser, försvagade kontroller, minskad robusthet och en lägre operativ förmåga i centrala delar av välfärdssystemet. Med de resurser som nu begärs kan Försäkringskassan däremot fortsätta leverera hög kvalitet i form av bland annat hög rättssäkerhet, stark kontrollkapacitet, robusta system och en effektiv genomförandeförmåga som möter regeringens ambitioner.

Tabell 1. Ofinansierad eller underfinansierad verksamhet

Belopp i miljoner kronor

Verksamhet	2027	2028	2029
Förvaltningsanslag 2:1 ap.1			
Förutsättningsskapande infrastruktur			
Totalförsvar och operativ förmåga	53	187	347
Digital transformation	50	70	90
Digital verksamhetsutveckling	58	78	50
Lokalbehov/ Stärkt civilt försvar i sektorn ekonomisk säkerhet	21	21	210
Förändringar inom förmåner			
Sjukskrivningar och stressrelaterad psykisk ohälsa	95	190	190
Månadsuppgifter för bostadsbidrag	66	58	57
Utbetalningsmyndigheten	71	74	74
Samverkan och arbete mot organiserad brottslighet	33	33	33
Höjt bostadsbidrag för ekonomiskt utsatta barnfamiljer	35	35	35
Sanktionsavgifter och bidragsspärr	28	15	18
Avveckling av transaktionskontosystemet	72	72	72
Jobbpremie	48	18	
Ökat inflöde omställningsstudiestöd (OSS)	13	17	20
Etableringsjobb	7	11	11
Förstärkning mot felaktiga utbetalningar till personer med utländska inkomster	9	9	9
Arbetsprövning med bibehållen sjukpenning	10	10	10
Anslutningsavgifter inom tandvård	18	18	18
Statligt personskadeskydd	3	3	3
Volymförändringar			
Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning	118	143	168
Regeländringar			
Långa sjukfall inom sjukpenning	41	41	41
Stärkt arbetslivsinriktad rehabilitering för stöd för att återgå i arbete	72	82	82
Summa	921	1 185	1 538

Tabell 2. Ofinansierad eller underfinansierad verksamhet, Förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan (1:6), miljoner kronor

Verksamhet	2027	2028	2029
Förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan 1:6			
ap.5 Rehabiliteringsinsatser mellan FK och AF	195	241	259
Summa	195	241	259

1.1 Försäkringskassans samhällsviktiga uppdrag

Det kraftigt försämrade säkerhetspolitiska omvärldsläget innebär att Försäkringskassan måste säkerställa att våra samhällsviktiga utbetalningar kan upprätthållas även vid fredstida kriser, höjd beredskap och krig. Vårt uppdrag som sektorsansvarig myndighet för sektor ekonomisk säkerhet samt administration och förvaltning för de ersättningar som myndigheten ansvarar för kräver en teknisk infrastruktur som är både driftssäker, robust och motståndskraftig mot störningar. Samtidigt är flera av våra centrala it-system i slutet av sina livscykler och leverantörer avvecklar successivt support för äldre teknik. Myndigheten står därför inför en omfattande och nödvändig modernisering som är avgörande för vår förmåga att fungera i ett försämrat säkerhetsläge.

För att genomföra dessa moderniseringar krävs en betydande förstärkning av Försäkringskassans utvecklingskapacitet. Utan sådana resurser kan vi inte genomföra den livscykelhantering som krävs för att hålla systemen säkra och driftsäkra, och vi får inte heller förmåga att utveckla den teknik som behövs för att möta framtida krav från regering, riksdag och omvärld. En otillräcklig utvecklingskapacitet innebär dessutom att centrala investeringar riskerar att försenas, vilket skapar växande tekniska skulder och ökar vår sårbarhet.

De verksamhetsrisker som följer av detta är betydande. Bristande modernisering ökar risken för systemavbrott och driftstörningar, vilket i förlängningen kan leda till försenade eller felaktiga utbetalningar. Det påverkar inte bara vår handlägningsverksamhet och rättssäkerheten för enskilda, utan utgör också en direkt risk för statens förmåga att upprätthålla samhällsviktiga funktioner i ett skärpt säkerhetsläge. Störningar i våra utbetalningsflöden skulle få omedelbara och omfattande konsekvenser för både allmänheten och samhällsekonomin, särskilt i en situation där det offentliga trygghetssystemets stabilitet är avgörande.

Försäkringskassan behöver tillföras de resurser som krävs för att genomföra nödvändiga moderniseringar, hantera framtida reformer och säkerställa att vi kan fullgöra vårt samhällsviktiga uppdrag under alla omvärldsförhållanden. Utan en sådan förstärkning riskerar vår operativa förmåga att försvagas.

Utan ett resurstillskott behöver Försäkringskassans roll och uppdrag skalas ner för att anpassas efter de finansiella ramar som regering och riksdag beslutat eller aviserat.

1.1.1 Totalförsvar och operativ förmåga

Det försämrade säkerhetspolitiska omvärldsläget och den allt större risken för olika angrepp mot Sverige gör att arbetet i allt högre utsträckning även måste inriktas mot totalförsvaret. Det innebär en väsentlig ökning av kostnader de närmaste åren.

Kostnaderna för insatser under perioden 2027–2029 beräknas totalt uppgå till 587 miljoner kronor och en ökning av antalet medarbetare med 12 årsarbetare 2027, 28 årsarbetare 2028 och 35 årsarbetare 2029.

Regeringen uttrycker i proposition 2024/25:34 Totalförsvaret 2025–2030 att uppbyggnaden av det civila försvaret behöver öka skyndsamt och utgå från de krav som ställs i höjd beredskap och ytterst i krig. Regeringen har också i den nationella säkerhetsstrategin uttryckt att säkerhetsläget gör att det brådskar att höja förmågan inom många områden. Det är därför särskilt viktigt att arbetet bedrivs skyndsamt och pragmatiskt. Den oförutsägbarhet som råder innebär att det krävs robusthet och redundans, men också anpassningsförmåga. Det innebär att takten och ambitionsnivån för förmåge- och robusthetshöjande åtgärder hos Försäkringskassan och andra civila myndigheter måste öka för att bidra till ett starkt totalförsvar.

Försäkringskassan bedriver samhällsviktig verksamhet och har långtgående ansvar avseende den viktiga samhällsfunktionen att betala ut statliga ersättningar och leverera it-driftstjänster till andra samhällsviktiga myndigheter. Funktionen är nödvändig för samhällets grundläggande behov, värden och säkerhet. Försäkringskassan måste ha förmåga att administrera socialförsäkringen samt de övriga ersättningar som myndigheten förvaltar under svåra samhällsstörningar men även under krigsliknande förhållanden. Dessutom krävs en förmåga till anpassning och därmed att kunna ny- eller vidareutveckla funktioner. Försäkringskassan måste även, som del av arbetet med nationell it-drift i samverkan, kunna säkra den statliga it-driften genom hela hotskalan.

För att möta de krav detta ställer på Försäkringskassans beredskap och operativa förmåga behöver ett antal åtgärder genomföras:

- stärkt säkerhet för medarbetare
- robustethöjande åtgärder för lokaler och alternativa ledningsplatser (se avsnitt om lokalbehov), it-infrastruktur, cybersäkerhet och säker kommunikation,
- anskaffning och lagerhållning av reservdelar.

Nationell it-drift i samverkan (Nitis)

Nitis står för Nationell it-drift i samverkan. Försäkringskassan, Fortifikationsverket Lantmäteriet, Myndigheten för civilt försvar (MCF), Skatteverket, Transportstyrelsen och Trafikverket, har bedrivit en nära samverkan under flera år för att säkra den statliga it-driften utifrån det allvarliga omvärldsläget och de krav som totalförsvaret ställer. Det övergripande målet för samverkansprogrammet är en säker, effektiv och samordnad statlig it-drift som säkerställer att statliga myndigheter kan bedriva sina verksamheter genom hela hotskalan.

Den 1 januari 2025 trädde förordningen (2024:1005) om samordnad och säker statlig it-drift i kraft. Förordningen innehåller bestämmelser om ett samordnat och säkert statligt tjänsteutbud, det vill säga it-driftstjänster som tillhandahålls av en leverantörsmyndighet eller på uppdrag av en sådan myndighet. Förordningen reglerar därmed delar av den samverkan som bedrivs inom Nitis.

Det väpnade angreppet är dimensionerande för arbetet inom Nitis. Sverige är mer beroende av digital infrastruktur än någonsin. Regeringen anger i totalförsvarspropositionen att säker it-drift och motståndskraft mot krigshot innebär att it-driften och informationen behöver kunna skyddas. Myndigheten för civilt försvar och ÖB konstaterar att det i Sverige råder "inför höjd beredskap".

Säker statlig it-drift kräver ett relevant tjänsteutbud, en säker digital infrastruktur, bl.a. i form av säkra och skyddade it-utrymmen, en fullgod modell för datasäkring och återstart av it-driften, samt en robust datakommunikation.

Det samordnade tjänsteutbudet är under uppbyggnad. Det behöver utvecklas vidare för att än bättre möta totalförsvarets behov och möjligheten att snabbare ansluta fler myndigheter.

En statlig samordnad infrastruktur med säkra och skyddade anläggningar för it-drift behöver snarast etableras. Infrastrukturen behöver kunna vara robust så att den kan möta hotbilden, det vill säga hybridhot inklusive omfattande sabotage, fjärrangrepp och invasion. Detta inkluderar angrepp med robotar, drönare, stridsflyg och även specialoperationer. Infrastrukturen behöver vara samordnad så att it-laster kan flyttas mellan anläggningarna om en anläggning skulle slås ut.

När det gäller datasäkring har myndigheter bland annat en skyldighet att förhindra att egendom som har betydelse för totalförsvaret förstörs eller kommer i felaktiga händer, genom att planlägga för undanförsel eller förstörelse av sådan egendom. Vid en

undanförsl måste det finnas en fysisk eller digital plats att föra egendomen till. Myndigheternas mest samhällskritiska data behöver finnas säkert lagrad för att i ett allvarligt läge snabbt överförs till alternativa it-driftscenter och publika molntjänster, även utanför landets gränser. Myndigheternas samhällsviktiga informationsmängder är så omfattande att data kontinuerligt behöver kunna överföras och säkras, för att på så sätt finnas tillgängligt vid behov. Varje myndighet ska också i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav. I detta ingår att planera för att myndigheten vid höjd beredskap ska fortsätta sin verksamhet så långt det är möjligt med hänsyn till tillgången på personal och förhållandena i övrigt. Återställning och återstart i alternativa driftslösningar behöver regelbundet kunna övas för att ha säkerställt att det fungerar.

Nitis-myndigheterna anser att Sverige snarast behöver etablera lämpliga lösningar för lagring av samhällsviktig information utanför landets gränser för att informationen ska vara skyddad även för de mesta allvarliga händelser. Ett etablerande av en dataambassad eller liknande lösning i ett annat land än Sverige är en nödvändig förberedelse för att hantera risken för sabotage, attacker mot datacenter, invasion eller ockupation av landet. Myndigheterna behöver också ha en färdig beredskapsplanering med bland annat beredskapsavtal och förberedd infrastruktur för att kunna återstarta it-driften på alternativa platser. Investeringarna och kostnaderna inkluderar också att bistå andra statliga myndigheter med att etablera möjligheten att nyttja dataambassad och övriga beredskapsförberedelser.

Datakommunikation är essentiellt för myndigheternas dagliga verksamhet. I kris eller krig är behovet av säker datakommunikation än viktigare.

Alla myndigheter ska arbeta för att minska sårbarheten i samhället och utveckla en god förmåga att hantera sina uppgifter vid fredstida krissituationer och höjd beredskap. Det ingår i myndigheternas grunduppgift.

Myndigheter utbyter löpande stora mängder information. Konsekvenserna av att it-driften slås ut hos en av Nitis-myndigheterna skulle därför snabbt bli kännbar, inte bara för den myndighetens verksamhet utan också för andra myndigheter och samhället som helhet. Effekterna skulle många gånger bli påtagliga inom dagar, i vissa fall inom minuter. Det handlar om påverkan på samhällets basala funktioner som möjligheten att registrera födsler och genomföra begravningar. Utbetalningar av pensioner och andra ersättningar, särskilt de som går till utsatta grupper, läkemedelsförsörjning, utbetalning av statliga löner, inhämtning av skatter för att finansiera offentlig verksamhet med mera skulle drabbas på samma sätt. Sådana störningar skulle med all sannolikhet undergräva förtroendet för staten och minska försvarsviljan hos befolkningen.

Om samhällsviktig information istället går förlorad blir effekterna ännu allvarligare eftersom det skulle försvåra en återuppbyggnad av samhällsfunktioner och samhället.

De myndigheter som enligt it-driftsförordningen är leverantörsmyndigheter har fått särskilda medel för att etablera ett samordnat tjänsteutbud. Av it-driftsförordningen framgår att leverantörsmyndigheterna ska ta ut avgifter av de myndigheter som har anslutit sig till det samordnade statliga tjänsteutbudet och att leverantörsmyndigheterna får disponera avgiftsintäkterna i verksamheten. Nitis-myndigheterna bedömer att denna finansiering inte täcker behoven för att säkerställa att statliga myndigheter kan bedriva sina verksamheter genom hela hotskalan.

Utan tillförd finansiering behöver myndigheterna prioritera mellan totalförsvarets krav på säker it-drift och myndigheternas kärnverksamhet. Nitis-myndigheterna anser att avvägningen mellan dessa båda delar ligger hos regeringen och inte hos de enskilda myndigheterna.

Mot denna bakgrund äskar Nitis-myndigheterna medel för åtgärder som säkerställer att statliga myndigheter kan bedriva sina verksamheter genom hela hotskalan.

- Försäkringskassan och Lantmäteriet, Skatteverket och Trafikverket äskar medel för att förstärka arbetet med it-driftsuppdraget
- statlig samordnad infrastruktur med säkra och skyddade anläggningar för it-drift
- reservdelslager
- arbetet med datasäkring och etablerandet av dataambassad,
- beredskapsavtal med molnleverantörer
- stärkt cybersäkerhetsförmåga
- robust datakommunikation med statlig rådighet

Beloppen för de äskade medlen skiljer sig av naturliga skäl åt mellan myndigheterna. Försäkringskassan behöver ett resurstillskott om 587 miljoner kronor för perioden 2027–2029 och 17 årsarbetare 2029. Om Försäkringskassan debiterar vidare en del av den ökade kostnaden till anslutna myndigheter och partners kan Försäkringskassans anslagsbehov minska (se avsnitt 3.2).

1.1.2 Digital transformation (generationsväxling av it-system)

Försäkringskassan har föråldrade it-system som förhindrar en fortsatt effektiv digitalisering, bidrar till ökade kostnader och innebär fler verksamhetsrisker. Försäkringskassan förväntas, utöver grunduppdraget, även kunna ställa om snabbt för att ta hand om ny lagstiftning och andra uppdrag från regeringen. Den tekniska skulden ökar komplexiteten, verksamhetsriskerna, kostnader i it-system och förhindrar Försäkringskassans digitala transformation. Säkerhetsriskerna är många och de allvarligaste kan leda till informationsläckage eller att vi tappar kontrollen över vår it-miljö och därmed Försäkringskassans förmåga att handlägga och betala ut ersättningar. Myndigheten riskerar även att inte uppnå den kostnadseffektivisering och/eller effekthemtagning som annars är möjlig. Sammantaget bedöms kostnaderna för detta till 210 miljoner kronor för perioden 2027 - 2029.

Myndigheten har cirka 80 system som är verksamhetskritiska för att handlägga förmåner inom socialförsäkringen. Därutöver tillkommer de administrativa stödsystemen som används i myndighetens övriga verksamhet. Flera av dessa samt många tekniska plattformar är utdaterade eller nära slutet av sin tekniska livslängd. Dessa skapar säkerhetsrisker såsom öppna sårbarheter, osäkra integrationer, systemfel och dataförlust samt intrång. Med nuvarande takt kommer till exempel inte alla förmåner hinna flytta ur Ärendehanteringssystemet (ÄHS) innan slutet på dess livscykel. Supporten för den plattform som används för delar av utbetalning och tandvårdssystemet kommer upphöra med tvingande omfattande livcykelhantering. Det går heller inte att utesluta att generationsskiftet av COBOL-system pågår flera år efter 2030 vilket kan påverka Försäkringskassans förmåga att verkställa demokratiskt fattade beslut.

Den digitala transformationen har påverkan på grundläggande demokratiska frågor som rättssäkerhet, integritet, transparens och medborgares rättigheter. I en data- och informationsdriven organisation är tillgången till tillförlitliga data avgörande. I takt med att vi får tillgång till allt större datamängder blir automatisering och förstärkt dataanalys avgörande förmågor för att minska den manuella arbetsbördan. Detta kräver en arkitektur och lösningar som stödjer datadrivna arbetssätt och en datastyrning som säkerställer tillgång till tillförlitliga data vilket även är en grundförutsättning för att kunna använda olika AI-tillämpningar.

Vid fortsatt utebliven finansiering så kommer Försäkringskassan att tvingas till reaktiva åtgärder, väsentligt höjd riskexponering och lösningar som saknar helhet istället för en balanserad och proaktiv livscykelhantering av verksamhetssystem och plattformar. Om dagens utmaningar kvarstår utan åtgärd så kan det leda till uteblivna utbetalningar. Myndighetens förmåga att upptäcka och återkräva felaktiga utbetalningar kommer också att minska, vilket i förlängningen kan undergräva förtroendet för välfärdssystemen.

1.1.3 Digital verksamhetsutveckling (utvecklingskapacitet)

Försäkringskassan behöver ha tillräcklig kapacitet för digital verksamhetsutveckling för att kunna möta politikens förväntningar och för att genomföra generationsväxlingen av verksamhetskritiska plattformar och system. Samtidigt ökar antalet reformer och satsningar som riktas till Försäkringskassan som kräver högsta prioritering. Det innebär att nödvändig verksamhetsutveckling för att säkerhet, effektivisera verksamheten och förbättra för de försäkrade trängs undan med bristande efterlevnad av lagar och regler som konsekvens. Vi har fortfarande en lägre total utvecklingskapacitet än vid utgången av 2023 på grund av den inbromsning som myndigheten tvingades göra under andra halvåret 2023 och hela 2024. På kort sikt krävs en förstärkning av personalresurserna, men på längre sikt bedöms ökad effektivitet möjliggöra oförändrad bemanning med högre produktivitet. Sammantaget uppskattas kostnaderna för detta till 186 miljoner kronor för perioden 2027–2029. 61 miljoner kronor av dessa är tillfälliga medel för 2027–2028 och avser förflyttning mot förenklad it-arkitektur. För 2030–2032 uppskattar vi behovet till 150 miljoner kronor.

Försäkringskassan behöver göra en omställning av verksamheten för att möta omvärldens krav och förväntningar där nya processer och arbetssätt utvecklas med utgångspunkt i den digitala teknikens möjligheter. Detta kräver en samordnad utvecklingsstyrning med en arkitektur och lösningar som stödjer datadrivna arbetssätt och en datastyrning som säkerställer tillgång till tillförlitliga data. Myndighetens förflyttning genom förenklad it-arkitektur för förmåner innebär att gå ifrån dagens vidareutveckling av fragmenterade it-lösningar och istället tänka nytt utifrån ett helhetsperspektiv. En grundläggande förändring där vi går ifrån etablerad processororientering till att bli en data- och informationsdriven organisation.

En stor del av vår utvecklingskapacitet framöver kommer upptas av livscykelhantering och implementering av många kommande reformer. Politikens förväntningar på att myndigheten snabbt ska kunna ta hand om ny lagstiftning och nya uppdrag, även utöver grunduppdraget samt kontinuerligt effektivisera verksamheten innebär att det måste finnas mer resurser med it-utvecklingskompetens. Omställningen till en data- och informationsdriven organisation är oundviklig och en förutsättning för att optimera nyttjandet av digital teknik och data. Införandet av förenklad it-arkitektur förväntas bidra med effekter som kostnadsbesparingar genom bland annat återanvändning av funktioner och data, snabbare utveckling och driftsättning samt centraliserad datahantering som bidrar med ökad datakvalitet.

Den nuvarande resursnivån innebär att verksamheten saknar handlingsutrymme för att hantera samtliga uppdrag vilket leder till att vi inte kan erbjuda sammanhållna tjänster för de enskilda och en mer effektiv och framtidssäker förvaltning. Det får även konsekvenser på vår förmåga att delta i samarbeten, både nationellt och inom EU. I de fall vi uteblir riskerar det att leda till att offentlig sektor bli mer fragmenterad och ineffektiv med svagare digital förvaltning och service, minskad digital suveränitet med minskad kontroll över data och infrastruktur. Det kan även leda till att krisberedskapen blir mer isolerad och reaktiv med svagare krisresiliens och samordning samt sämre hotdelning och incidentrespons med ökad sårbarhet för attacker. Vid fortsatt utebliven finansiering kommer både processkulden och den tekniska skulden fortsätta växa då

förmånsprocesser som är ineffektiva, omfattande och komplexa medför stora säkerhetsrisker samt att ett tekniskt generationsskifte blir allt dyrare att genomföra.

1.1.4 Lokalbehov

Försäkringskassan har under flera år arbetat aktivt med lokalbeståndet, främst genom samlokaliseringar och yteffektiviseringar. De senaste åren har säkerhetskraven ökat, bland annat genom ny lagstiftning och ett försämrat säkerhetspolitiskt läge, vilket har lett till ökade lokalkostnader. Ombyggnation av befintliga lokaler för att skapa den robusthet som behövs är prioriterat (se avsnitt om Totalförsvar och operativ förmåga). För detta behöver vi 71 miljoner kronor för perioden.

Utöver detta ökar hyreskostnader för säkra it-utrymmen med belopp som beaktats i Prop. 2024/25:1 Utgiftsområde 10 där anslaget beräknats öka med 120 miljoner kronor för 2028, 213 miljoner kronor för 2029, 211 miljoner kronor för 2030 och 209 miljoner kronor från och med 2031. Ny information om ökade hyreskostnader för säkra it-utrymmen för Försäkringskassan indikerar 0 kronor för 2028, 181 miljoner kronor för 2029, 348 miljoner kronor för 2030, 344 miljoner kronor för 2031 och 340 miljoner kronor från och med 2032. Detta innebär att Försäkringskassan inte längre behöver 120 miljoner kronor 2028 och att behovet minskar för 2029 men att behovet däremot ökar för efterföljande år.

1.2 Förändringar inom förmåner

1.2.1 Försäkringskassan föreslår åtgärder för att minska stressrelaterad psykisk ohälsa

Försäkringskassans granskningar visar att stressrelaterad psykisk ohälsa främst beror på organisatoriska och strukturella brister i arbetslivet. För att minska sjukfrånvaron krävs långsiktiga, samordnade och förebyggande insatser med fokus på arbetsmiljö, tidiga åtgärder och en stärkt rehabiliteringsprocess.

Det förebyggande arbetet behöver utvecklas genom bättre balans mellan krav och resurser samt tydligare ansvar, särskilt inom kvinnodominerade verksamheter i vård, skola och omsorg där belastningen är hög. Tidig upptäckt av ohälsosam stress och arbetsplatsnära insatser är avgörande för att förebygga långvarig sjukfrånvaro.

Vid sjukskrivning krävs samordnad rehabilitering och en gradvis, hållbar återgång i arbete. Samverkan mellan arbetsgivare, hälso- och sjukvård och Försäkringskassan samt ökad kompetens hos berörda aktörer är centralt, särskilt vid sammansatt psykisk ohälsa. Försäkringskassan ska förstärka sitt stöd inom både samordnings- och tillsynsuppdraget. Pågående insatser som ESF+-projektet Momentum och samverkan med Arbetsmiljöverket är viktiga men behöver kompletteras med ytterligare riktade åtgärder. Sammantaget bedöms satsningarna vara samhällsekonomiskt motiverade och bidra till kortare sjukskrivningar och ökad återgång i arbete.

Strukturella insatser

Mot bakgrund av den ökande sjukfrånvaron i psykisk ohälsa kan Försäkringskassan vidta flera åtgärder för att underlätta återgång i arbete. Ett viktigt steg är att vidareutveckla och permanenta Momentum, som sprider kunskap om förebyggande arbete till arbetsgivare. Insatserna bör fördjupas, särskilt inom välfärdsyrken, och nå fler arbetsgivare. Samarbetet kan formaliseras och utvecklas mot ett nationellt centrum för

arbetshälsa som samlar och sprider kunskap om långsiktigt och proaktivt ledarskap kring arbetsförmåga.

I dag finns ett glapp mellan forskning och praktiskt handläggningsstöd. Kunskap behöver därför omsättas i metoder och arbetssätt som bättre identifierar stödbehov och främjar återgång i arbete. Den arbetslivsinriktade rehabiliteringsspecialisten (ALR) är en nyckelresurs i detta arbete, både för kunskapsspridning och verksamhetsutveckling, och kan stärkas genom ett gemensamt forum eller centrum. Även om ett formaliserat samarbete kring förebyggande arbete ligger utanför Försäkringskassans nuvarande uppdrag och inte kan finansieras inom befintliga anslag, bedöms myndigheten ha organisatoriska förutsättningar att fungera som ett samlande nav.

Tidiga insatser vid stressrelaterad psykisk ohälsa

För att förbättra kvaliteten i arbetsgivares planer för återgång i arbete vid stressrelaterad psykisk ohälsa föreslås att Försäkringskassan tillförs medel för ett förstärkt rådgivande stöd inom den ordinarie handläggningen. Insatsen riktas till sjukfall där tidiga och förstärkta åtgärder bedöms nödvändiga för att motverka långvarig sjukfrånvaro.

Rehabiliteringsspecialister ska stödja försäkringsutredare i ärenden med svårbedömda planer eller begränsade anpassningsmöjligheter genom analys av arbetsgivarens plan, medicinskt underlag samt rådgivning kring behov av arbetslivsinriktad rehabilitering. Resurser behöver även förstärkas för att identifiera relevanta ärenden, ha en strukturerad kartläggning och motivationsstöd för att föra dialog med arbetsgivare och försäkrade, samt följa upp insatser. Ett enhetligt arbetssätt bedöms förbättra planernas kvalitet, möjliggöra tidiga och effektiva rehabiliteringsinsatser, främja hållbar återgång i arbete, minska återfall i sjukskrivning och minska samhällskostnader.

Satsning på långa sjukfall vid stressrelaterad psykisk ohälsa

För att förstärka arbetet med långa sjukfall vid stressrelaterad psykisk ohälsa föreslås att Försäkringskassan får resurser för ett utökat rådgivande stöd inom ordinarie handläggning. Insatsen riktar sig särskilt till sjukfall där åtgärder bedöms nödvändiga för att motverka långvarig sjukfrånvaro och främja snabbare återgång till arbete.

Det förstärkta stödet innebär att rehabiliteringsspecialister bistår försäkringsutredare med analys av underlag och förslag på åtgärder för ett mer aktivt och hållbart stöd till återgång i arbete, särskilt i ärenden där arbetsanpassningar är svåra att bedöma eller begränsade. Rehabiliteringsspecialisterna ger rådgivning kring behovet av arbetslivsinriktad rehabilitering, hjälper till att identifiera aktuella ärenden, initierar dialog med arbetsgivare och försäkrade samt följer upp vid förändrade förutsättningar.

Genom satsningen förväntas en mer hållbar återgång i arbete, minskad risk för återkommande sjukskrivningar och lägre samhällskostnader. Arbetet har redan påbörjats, men för att fullt ut implementera arbetssättet och ge ett aktivt och sammanhållet stöd till både försäkringsutredare och försäkrade krävs ytterligare resurser, så att Försäkringskassan får tid och stöd att ge försäkrade det stöd de har rätt till och stötta arbetsgivarna i att hitta effektiva metoder för att främja psykisk hälsa.

För att Försäkringskassan ska kunna hantera det ökade inflödet av ärenden och det förväntade behovet av stöd krävs ett tillskott på 475 miljoner kronor under perioden 2027–2029, vilket motsvarar en utökning med cirka 200 årsarbetare över tid.

1.2.2 Månadsuppgifter för bostadsbidrag

Regeringen har gett Försäkringskassan i uppdrag att förbereda införandet av månadsberäkning av bostadsbidrag från och med den 1 januari 2027.³

Uppdraget innebär att Försäkringskassan ska ha ett it-system samt en effektiv och anpassad organisation för bostadsbidrag för att inhämta uppgifter från andra myndigheter. Detta krävs för att hantera en månatlig beräkning av bostadsbidrag och för en automatiserad administration av bostadsbidrag från och med den 1 januari 2027. Det innebär att den bidragsgrundande inkomsten ska kunna beräknas utifrån uppgifter om månadsinkomster som baseras på bland annat uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationer hos Skatteverket och uppgifter om studiemedel från Centrala studiestödsnämnden.

I Försäkringskassans remissvar gällande administrativa och ekonomiska konsekvenser betonas myndighetens behov av it-utveckling som inbegriper såväl vidareutveckling av redan befintliga system som framtagande av nya.⁴ IT-utvecklingen behöver omfatta handläggnings-, statistik-, uppföljnings- och förmedlingssystem.

Den beloppsgräns för inkomst av tjänst som anges i fråga om förutsättningar för efterkontroll och omprövning är nu satt till 6 000 kronor. Försäkringskassans beräkningar utgår från en beloppsgräns på 18 000 kronor. Nuvarande beloppsgräns kommer innebära att antalet efterkontroller och omprövningar blir fler, vilket innebär ökade utvecklings- och handläggningskostnader. För att Försäkringskassan ska kunna hantera införandet av månadsberäkning för bostadsbidrag behöver myndigheten ett tillskott för 2027–2029 på 181 miljoner kronor vilket motsvarar 209 årsarbetare för tiden 2027–2029. För 2030–2033 uppskattar vi behovet till 209 miljoner kronor.

1.2.3 Underrättelser och uppgifter till och från Utbetalningsmyndigheten

Försäkringskassan har erhållit riktade budgetmedel för åren 2024–2026 i arbetet med att bland annat leverera uppgifter till och hantera underrättelser från Utbetalningsmyndigheten (UBM). För åren 2027–2029 behöver fortsatta medel tilldelas myndigheten för det arbetet. Under 2027–2028 uppskattar Försäkringskassan att det kommer sammanlagt 13 800 underrättelser från UBM. För 2029 är prognosen osäker men behovet bedöms kvarstå även 2029. Försäkringskassan behöver i huvudsak förstärka verksamheterna inom kontroll, återbetalning och omprövning. Försäkringskassan kommer därmed att förhindra fler felaktiga utbetalningar och besluta om fler återkrav.

För att Försäkringskassan ska kunna hantera det ökade inflödet behöver myndigheten ett tillskott för 2027–2029 på 219 miljoner kronor vilket motsvarar 83 årsarbetare.

1.2.4 Samverkan och arbete mot organiserad brottslighet

Lagen om underrättelseskyldighet (2024:307) har ökat antal impulser till Försäkringskassan från andra myndigheter och kommuner med 13 procent 2023 och ytterligare 10 procent 2024. Försäkringskassans uppskattar att impulserna under 2027–2029 kommer att öka med 15 procent vilket motsvarar 1 800 ärenden.

³ Regeringsuppdrag (S2025/01189)

⁴ Försäkringskassan remissvar (FK 2025/016070)

Inom ramen för den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet har Operativa rådet beslutat om ett uppdrag att gemensamt ta fram ett konkret beslutsunderlag för att öka bemanningen.⁵ Av underlaget framgår att Försäkringskassan behöver öka sin bemanning i arbetet mot organiserad brottslighet i RUC/NUC under kommande år.⁶ Försäkringskassan vill också förstärka samarbetet mot den gränsöverskridande brottsligheten mot välfärdssystemen.

För att Försäkringskassan ska kunna hantera ett ökat antal impulser och förstärka arbetet mot organiserad brottslighet behöver myndigheten ett tillskott för 2027–2029 på 99 miljoner kronor vilket motsvarar 33 årsarbetare.

1.2.5 Höjt bostadsbidrag för ekonomiskt utsatta barnfamiljer med höga boendekostnader

Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2026 höjt bostadsbidrag för ekonomiskt utsatta barnfamiljer med höga boendekostnader. Förslaget började gälla från första januari 2026.

Förslaget innebär att de övre kostnadsgränserna för barnfamiljer höjs för att bättre spegla dagens bostadskostnader. Syftet är att stärka bostadsbidragets träffsäkerhet för hushåll med låga inkomster.

Enligt de beräkningar som gjorts i regeringens promemoria kan de föreslagna ändringarna innebära att ytterligare 21 000 barnhushåll kan bli berättigade till bostadsbidrag från och med 2026.⁷ Det motsvarar en ärendevolym på 48 000 ärenden. Volymökningen lämnades ofinansierad i budgetpropositionen för 2026–2028, med tillägget att frågan ska följas upp och vid behov tas upp på nytt.

I Försäkringskassans remissvar bedömdes att förslaget ger ökade volymer vilket kräver ökade resurser i handläggningen. En konsekvens av ökade volymer innebär att väntetiden bedöms öka från dagens 41 till ca 75 dagar omkring årsskiftet 2026 - 2027. Om volymutvecklingen ökar under 2027 kan medelväntetiden öka till 120 dagar vid årsskiftet 2027 - 2028. Långa handläggningstider påverkar de försäkrade genom längre väntetider för beslut och utbetalning. Utan finansiering så kommer handläggningstiden att öka.

För att Försäkringskassan ska kunna hantera införandet av månadsberäkning för bostadsbidrag behöver myndigheten ett tillskott för 2027–2029 på 105 miljoner kronor vilket motsvarar 41 årsarbetare för 2027–2029. För 2030–2032 uppskattar vi behovet till 102 miljoner kronor.

1.2.6 Sanktionsavgifter och bidragsspärr

Utredningen En effektivare ordning för att bekämpa bidragsbrott (S 2024:C) har bland annat haft i uppdrag att se över och analysera 2021 års bidragsbrottsutrednings förslag om ett administrativt sanktionssystem och en bidragsspärr (se SOU 2022:37 och SOU 2023:52). Utredningen har i mars 2025 föreslagit hur personer ska kunna stängas av från socialförsäkringens förmåner under en viss tid för att skydda försäkringen.⁸ Den som lämnar en oriktig uppgift som har lett till en felaktig utbetalning kan få en sanktionsavgift.

⁵ Operativa rådet är polisens särskilda organisation för att bekämpa grov och organiserad brottslighet

⁶ RUC/NUC är Regionalt underrättelsecentrum och Nationellt underrättelsecentrum

⁷ Regeringens PM S2025/01526

⁸ Administrativa sanktioner i socialförsäkringen (Ds 2025:8)

Detsamma gäller den som inte uppfyller skyldigheten att lämna uppgifter eller anmäla ändrade förhållanden. Myndigheterna ska kunna stänga av den som medvetet eller av vårdslöshet felaktigt försöker utnyttja socialförsäkringen. Förslaget föreslås träda i kraft 1 juli 2026.

En resursminskning innebär att myndighetens möjligheter att fullt ut implementera och tillämpa de nya reglerna begränsas. Utan tillräckliga medel riskerar handläggningstiderna att öka, antalet ärenden som kan utredas att bli färre och tillämpningen av sanktionsavgifter och bidragsspärrar att bli mindre omfattande än avsett.

Försäkringskassan har fått 61 miljoner kronor mindre än vi begärt för 2026 - 2028. Det innebär att effekterna av förslaget inte kommer att nås.

1.2.7 Avveckling av transaktionskontosystemet

Avvecklingen av transaktionskontosystemet innebär att Utbetalningsmyndigheten inte längre kommer att ansvara för att betala bankavgifter och avgifter till tekniska leverantörer.

Beskedet att inte genomföra transaktionskontot innebär att all verksamhet med dess kostnader som idag redan görs på myndigheten även fortsatt kommer genomföras efter 2027. Därmed bör den justering avseende finansiering för bankavgifter motsvarande 51 miljoner kronor liksom rollen som teknisk leverantör motsvarande 21 miljoner kronor som båda är varaktiga från 2027 flyttas tillbaka från den tänkta avgiftsfinansieringen till Försäkringskassans förvaltningsanslag.

1.2.8 Jobbpremie

Regeringen föreslog i mars 2025 en ny tidsbegränsad statlig ersättning som heter jobbpremie. Ersättningen ska lämnas till personer som under en viss period har fått försörjningsstöd och därefter får inkomst av anställning och då inte längre får försörjningsstöd. Lagändringen föreslås börja gälla den 1 mars 2026.⁹

I regeringens promemoria i mars 2025 framgår att Försäkringskassan ska pröva, besluta om och betala ut jobbpremien. I Försäkringskassans remissvar lämnades kostnadsberäkningar.

För att Försäkringskassan ska kunna hantera jobbpremien behöver myndigheten ett tillskott för 2027–2028 på 66 miljoner kronor vilket motsvarar 72 årsarbetare för 2027–2028.

1.2.9 Ökat inflöde omställningsstudiestöd (OSS)

Inflödet av OSS-ärenden till Försäkringskassan beror dels på hur många ärenden som kommer till Centrala Studiestödsnämnden (CSN) och hur stor andel av dessa som skickas vidare till Försäkringskassan. Det är svårt för Försäkringskassan att uppskatta hur stor andel som skickas vidare från CSN. Under åren 2023 – 2024 ökade antal ärenden med 1 800 till 14 000 ärenden. För 2025 uppskattas att det kommer in 27 700 ärenden. Antalet ärenden framöver fortsätter att öka för åren 2027–2029 för att 2029 vara 58 600 ärenden.

⁹ Förordning (2026:4) om statlig jobbpremie.

Försäkringskassan tilldelades medel att hantera 24 000 ärenden under 2026. För att klara av ett ökat antal ärenden behöver Försäkringskassan ytterligare medel för 2027–2029. Om Försäkringskassan inte får medel för OSS innebär det att effekterna av förslaget uteblir.

För att Försäkringskassan ska kunna hantera ett ökat inflöde så behöver myndigheten ett tillskott för 2027–2029 på 50 miljoner kronor vilket motsvarar 57 årsarbetare över tid för 2027–2029.

1.2.10 Etableringsjobb

Regeringen tillförde medel i budgetpropositionen för 2026 utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv för en förlängning av etableringsjobben fram till utgången av 2027.

Även om Försäkringskassan inte har några uppgifter om volymer har en kostnadsberäkning gjorts för perioden 2027–2029.

För att Försäkringskassan ska kunna hantera volymerna så behöver myndigheten ett tillskott för 2027–2029 på 29 miljoner kronor vilket motsvarar 21 årsarbetare över tid för 2027–2029. För 2030–2032 uppskattar vi behovet till 33 miljoner kronor.

1.2.11 Förstärkning mot felaktiga utbetalningar till personer med utländska inkomster

Riksdagen har år 2020 fastställt målet att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. En fortsatt ökad internationell rörlighet ställer allt större krav på att Försäkringskassan säkerställer tillgången till uppgifter för att fatta korrekta beslut om försäkringsförmåner till personer med utländska inkomster.

Riksrevisionen har i en rapport rekommenderat Försäkringskassan att förbättra den internationella samordningen och kontrollen av inkomster både vid ansökan och under löpande utbetalningar. Enligt rapporten har ungefär en femtedel av personer i åldern 25 till 64 år som uppbär någon av de granskade förmånerna år 2022 någon gång varit bosatt utomlands. Det motsvarar en årlig volym av flera tusen ärenden.¹⁰

Försäkringskassan ser ett behov av att öka sin kapacitet och förmåga att arbeta mot felaktiga utbetalningar till personer med utländska inkomster inom sjuk- och aktivitetsersättning samt bostadstillägg till sjuk- och aktivitetsersättning. För att intensifiera arbetet med kontroller krävs ökad finansiering. Det krävs också it-utveckling av systemen för att effektivisera handlägningsprocesser som i dag till stor del är manuella. Vid utebliven finansiering ser Försäkringskassan fortsatt betydande risker för de statliga välfärdssystemen. Det kan leda till att fler felaktiga utbetalningar. Myndighetens förmåga att upptäcka och återkräva felaktiga utbetalningar kommer också att minska, vilket i förlängningen kan undergräva förtroendet för välfärdssystemen. Därutöver tillkommer ytterligare kostnader för tillhörande it-utveckling av systemen.

För att Försäkringskassan ska kunna minska de felaktiga utbetalningarna så behöver myndigheten ett tillskott för 2027–2029 på 27 miljoner kronor vilket motsvarar 11 årsarbetare över tid för 2027–2029. För 2030–2031 uppskattar vi behovet till 18 miljoner kronor.

¹⁰ Riksrevisionens rapport (RiR 2024:16)

1.2.12 Arbetsprövning med bibehållen sjukpenning

Regeringen har beslutat att möjliggöra för den som har rätt till hel sjukpenning att, i överenskommelse med sin arbetsgivare, göra arbetsprövning hos arbetsgivaren med bibehållen sjukpenning under en begränsad period. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 mars 2026.

Den föreslagna regleringen innebär mer komplex handläggning. Försäkringskassan behöver inom ramen för samordningsuppdraget utreda och ta ställning till arbetsförmåga i samband med arbetsprövning. Detta medför en ökad risk för motstridiga uppgifter mellan läkarintyg och iakttagelser som framkommer under arbetsprövningen. För att säkerställa rättssäkra beslut krävs mer omfattande utredning, uppföljning och kvalitetssäkring än i ordinarie ärenden.

Förslaget medför även ett utökat serviceansvar. Myndigheten förutsätts informera den försäkrade om huruvida villkoren för arbetsprövning är uppfyllda, både när de inte är uppfyllda och, ur ett service- och rättssäkerhetsperspektiv, även när de är uppfyllda innan arbetsprövningen påbörjas.

Arbetsprövning bedöms aktualiseras i cirka 10 procent av sjukpenningärenden som passerat dag 90 där den försäkrade är anställd och initialt uppburit hel sjukpenning, motsvarande cirka 12 300 ärenden. Varje ärende bedöms medföra cirka 60 minuters ökad handläggningstid för information, utredning och uppföljning. Antagandet grundar sig bland annat på att systemstöd saknas och att åtgärden är ny och oprövad.

För att Försäkringskassan ska kunna hantera den föreslagna lagändringen så behöver myndigheten ett tillskott för 2027–2029 på 30 miljoner kronor vilket motsvarar 10 årsarbetare över tid för 2027–2029.

1.2.13 Anslutning till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd

I propositionen Stärkt kontroll över tandvårdssektorn (prop. 2025/26:7) ska Försäkringskassan från 2026 ta ut en årlig avgift för anslutning till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd. Försäkringskassan disponerar inte avgifterna.

Bestämmelserna om ökad kontroll vid anslutning till Försäkringskassans elektroniska system kommer att leda till att resurser behöver tillföras för handläggning.

I och med att Försäkringskassan inte disponerar avgifterna och inte heller har föreslagits ökat anslag så saknas finansiering motsvarande kostnadsökningen som beräknas uppgå till 18 miljoner kronor per år. Vid utebliven finansiering så kommer myndigheten inte kunna öka kontrollarbetet enligt regeringens ambition.

I Försäkringskassans regleringsbrev för år 2026 framgår att det ekonomiska målet för den årliga avgiften är full kostnadstäckning. Försäkringskassan föreslår att avgiften istället ska bidra till att täcka kostnaderna och att det ekonomiska målet ändras till obestämt ekonomiskt mål. Läs mer i avsnittet Avgiftsbelagd verksamhet.

1.2.14 Statligt personskadeskydd

Regeringen har tidigare beslutat om en lagändring avseende skadeprovning inom det statliga personskadeskyddet. Detta medförde en minskning av Försäkringskassans anslag med 4 miljoner kronor för 2025 och 5,9 miljoner kronor från och med 2026.

Försäkringskassan har tidigare gjort bedömningen att ändringen i prövningsordningen skulle leda till en minskning av ärendeinflödet med cirka 50 procent. Den faktiska utvecklingen under det första halvåret visar på en minskning på cirka 25 procent, främst av ärenden där det är tydligt att någon ersättning inte kan bli aktuell.

Kammarkollegiet uppger att de endast vidarebefordrar ärenden där de önskar en prövning, vilket innebär att fördelningen mellan enklare och svårare ärenden är den samma som tidigare. Den förväntade effekten i form av en tydlig minskning av prövningar av enklare skador har därmed inte realiserats i den omfattning som antogs.

Lagändringen har därför inte lett till den administrativa avlastning som förutsågs. Försäkringskassans anslag bör därför minskas med 3 miljoner kronor från och med 2027, istället för närmare 6 miljoner kronor. För 2030–2031 uppskattar vi behovet till 6 miljoner kronor.

1.3 Volymförändringar

1.3.1 Ökat antal ansökningar om omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning

Handläggningen av förmånerna omvårdnadsbidrag (OMV) och merkostnadsersättning (MEK) har varit underfinansierad sedan införandet 2019. Ärendevolymprognosen visar att inflödet för OMV kommer att öka med cirka 7 procent under perioden 2026–2029 och för MEK är motsvarande siffra 22 procent. Vi har redan nu ett högre inflöde än aktuella prognoser. Därtill har vi från och med år 2026 ett regeringsuppdrag att handlägga de tidsbestämda omprövningarna. Det utökade resursbehovet uppgår till 132 årsarbetare för år 2027, 160 årsarbetare för år 2028 och 188 årsarbetare för år 2029 till en totalkostnad för perioden 2027–2029 på 429 miljoner kronor.

1.4 Regeländringar

1.4.1 Ökat antal långa sjukfall inom sjukpenning

Till följd av de regeländringar som genomfördes 2021 och 2022 har antalet pågående sjukfall ökat, framförallt de längre sjukfallen. Försäkringskassans prognoser visar att denna utveckling bedöms fortsätta under perioden. Detta medför fler pågående ärenden och därmed förstärkt behov av handlägningsresurser. Försäkringskassan bedömer därför ett behov av ett resurstillskott om 123 miljoner kronor för perioden 2027–2029, motsvarande 43 årsarbetskrafter. För perioden 2030–2032 uppskattas resursbehovet till samma nivå, det vill säga 123 miljoner kronor.

Under åren 2021 och 2022 infördes flera regeländringar som ökat möjligheten för de försäkrade att få sjukpenning under längre tid. Det gäller:

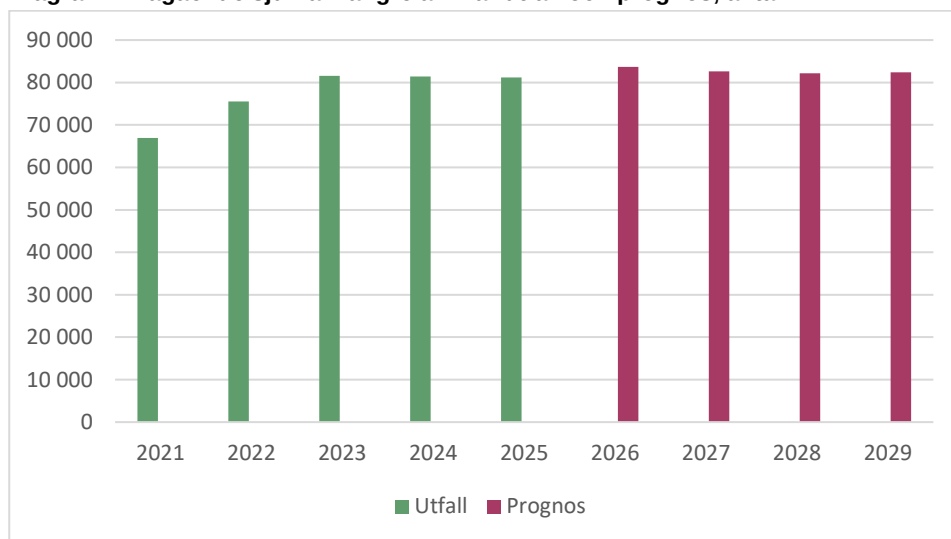
- övervägande skäl¹¹

¹¹ Försäkringskassan ska efter 180 dagar pröva om övervägande skäl talar för att den försäkrade kan återgå i arbete hos sin arbetsgivare senast dag 365 i rehabiliteringskedjan. Den försäkrades arbetsförmåga ska då bedömas i förhållande till arbete hos den befintliga arbetsgivaren.

- särskilda skäl¹²
- bedömning av arbetsförmågan hos äldre¹³
- bedömning av arbetsförmågan mot förvärvsarbete i en angiven yrkesgrupp¹⁴.

Sedan 2021 har det totala antalet pågående sjukfall ökat och det är framförallt inom de längre sjukfallen som volymökningen gjort avtryck. Under åren 2021 till 2025 har antalet sjukfall över ett år ökat med 30 procent. Under samma period har antalet årsarbetskrafter i handläggningen av sjukpenning minskat med cirka 10 procent, som en konsekvens av den ekonomiska inbromsningen. Försäkringskassans prognoser visar att antalet långa sjukfall kommer att fortsätta öka under perioden 2027–2029, se diagram 1.

Diagram 1 Pågående sjukfall längre än 1 år utfall och prognos, antal¹

¹ Avser antalet sjukfall längre än 1 år i december respektive år.

Längre sjukfall är mer resurskrävande att administrera än kortare sjukfall. De kräver mer omfattande utredningsinsatser för att bedöma rätten till ersättning och behovet av rehabilitering, samt ett ökat behov av samordning med andra aktörer.

Försäkringskassan har genomfört ett omfattande effektiviseringsarbete inom sjukpenningförvaltningen, både verksamhetsmässigt och genom utveckling av it-stöd. Arbetet har gett positiva effekter, bland annat genom en mer effektiv handläggning av förstagångsanspråk. Dessa effektivitetsvinster är dock inte tillräckliga för att möta det

¹² Det finns två bestämmelser som rör särskilda skäl. Bestämmelserna innebär att Försäkringskassan efter 180 respektive 365 dagar ska pröva om det finns särskilda skäl som grundas på att den försäkrade kan förväntas återgå till arbete hos sin arbetsgivare senast dag 550 i rehabiliteringskedjan. Den försäkrades arbetsförmåga ska då bedömas i förhållande till arbete hos den befintliga arbetsgivaren.

¹³ Försäkrade med begränsad tid kvar i arbetslivet ska undantas från bedömningen i förhållande till normalt förekommande arbete. I stället ska de efter 180 dagar få sin arbetsförmåga prövad mot arbete hos den befintliga arbetsgivaren eller annat lämpligt arbete som är tillgängligt för honom eller henne. Den som har viss arbetsförmåga ska kunna fortsätta med sin anställning på deltid. Reglerna gäller anställda som uppnått den ålder då inkomstgrundad ålderspension tidigast kan lämnas.

¹⁴ Bedömning av arbetsförmågan efter 180 dagar ska göras i förhållande till förvärvsarbete i en sådan angiven yrkesgrupp som innehåller arbeten som är normalt förekommande på arbetsmarknaden.

ökade resursbehovet som följer av fler och längre sjukfall. Möjligheterna till automatisering är dessutom mer begränsade för längre sjukfall jämfört med kortare.

Utan ett resurstillskott bedömer Försäkringskassan att sjukpenninguppdraget inte kan fullföljas inom tilldelad ram. Detta skulle få negativa konsekvenser för myndighetens kärnverksamhet, i synnerhet för försäkrade med längre sjukfall. För att säkerställa rättssäker handläggning måste prioritet ges åt utredning, beslut och utbetalning av ersättning. Om ytterligare medel inte tillförs riskerar färre personer att få tillgång till de rehabiliterings- och samordningsinsatser som de har rätt till och som är nödvändiga för återgång i arbete.

1.4.2 Stärkt arbetslivsinriktad rehabilitering för stöd för återgång i arbete

Försäkringskassan ser behov att införa ett specialiserat stöd i form av en ny kompetens i ett sammanhang där antalet individer som beviljas sjukpenning på grund av psykisk ohälsa är högt och fortsatt ökande. Denna grupp löper en större risk för långa sjukfall jämfört med andra diagnoser, vilket ställer ökade krav på samordning och på en effektiv, hållbar process för återgång i arbete. I detta sammanhang blir det specialiserade stödet en central funktion för att stärka Försäkringskassans arbete med arbetslivsinriktad rehabilitering.

Den nya kompetensen ska bidra till att möta behovet av ett mer specialiserat och utökat stöd i handläggningen, med fokus på individens förutsättningar för återgång i arbete. Den ambitionsökning som krävs för att möta utvecklingen innebär att Försäkringskassan behöver tillföra ytterligare resurser och kompletterande kompetenser, motsvarande cirka 86 årsarbetare när stödet är fullt etablerat vilket motsvarar 236 miljoner kronor för perioden 2027–2029. Detta speglar det långsiktiga behovet av att bygga upp en hållbar struktur för arbetslivsinriktad rehabilitering.

Erfarenheter från Försäkringskassans rådslag med aktörer i sjukförsäkringsprocessen visar att arbetsgivare har ett uttalat behov av stöd i rehabiliteringsarbetet. Det specialiserade stödet kan bidra med rådgivning och praktiskt stöd till dessa arbetsgivare, som ofta saknar egna resurser för att arbeta systematiskt med arbetsanpassning och rehabilitering.

Vid sjukskrivningar på grund av psykisk ohälsa är det ofta otydligt vilka insatser som krävs och hur ansvarsfördelningen mellan olika aktörer ska se ut. Det är av vikt att samtliga aktörer, inklusive den försäkrade, aktiveras tidigt i sjukfallet. Det specialiserade stödet kan bidra med fördjupad analys av individens situation och behov, samt med stöd till handläggningen kring vilka arbetslivsinriktade insatser som är mest ändamålsenliga. Rollen fungerar därmed som ett komplement till befintlig handläggarkompetens.

Det specialiserade stödet är tänkt att bestå av flera professioner med expertkunskap inom arbetslivsinriktad rehabilitering, exempelvis arbetsterapeuter, arbetspsykologer och fysioterapeuter. Stödet ska bidra till:

- förebyggande stöd till arbetsgivare i syfte att minska risken för sjukskrivning,
- ett utökat och fördjupat stöd i handläggningen utifrån individens behov,
- rådgivning och praktiskt stöd till framför allt mindre arbetsgivare.

Genom det specialiserade stödet förväntas processen för återgång i arbete bli både snabbare och mer hållbar, med kortare tid till arbetslivsinriktade åtgärder, fler och mer kvalitativa planer för återgång i arbete samt ett ökat nyttjande av arbetsplatsinriktade rehabiliteringsinsatser och rehabiliteringssamverkan.

1.5 Medel till förstärkt samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har pågått sedan 2012 och har totalt finansierats med cirka 700 miljoner kronor. Anslaget har inte höjts sedan 2012, trots ökade kostnader i form av löne- och programkostnader.

Samarbetet regleras genom årliga regeringsuppdrag i regleringsbrev och finansieras via anslag 1:6 (UO 10). Sedan 2025 finns en nationell överenskommelse som gäller tillsvidare, med årliga bilagor som anger planeringsförutsättningar. För 2026 baseras inflödet på Arbetsförmedlingens kapacitet utifrån tilldelade medel. Medlen har sedan 2021 fördelats med 63 procent till Arbetsförmedlingen och 37 procent till Försäkringskassan. Medlen används för personal, overheadkostnader och, för Arbetsförmedlingen, även upphandlade tjänster inom arbetslivsinriktad rehabilitering. Samarbetet syftar till att stödja individers övergång från sjukförsäkringen till arbetsmarknaden genom rehabiliteringssamverkan och möten för omställning.

Försäkringskassan initierar individer till samarbetet och ser framåt ett ökat behov, motsvarande cirka 12 000 gemensamma kartläggningar per år. Enligt Försäkringskassans bedömning skulle tillgång till Arbetsförmedlingens tjänster möjliggöra att fler försäkrade med sjukpenning eller aktivitetssättning kan stå till arbetsmarknadens förfogande. Det finns ett behov av ökade medel för att kunna möta identifierade individbehov samt hantera de kostnadsökningar som uppstått sedan 2012, trots genomförda effektiviseringar av arbetssätt och mötesformer. En tidskattning som Arbetsförmedlingen genomförde i oktober 2025 visar att en utökning från dagens 9000 gemensamma kartläggningar till 12 000 gemensamma kartläggningar per år motsvarar ytterligare resursbehov om cirka 180 årsarbetare samt ökade programkostnader. Sammantaget uppgår denna utökning till 694 miljoner kronor för 2027–2029.

Konsekvenser vid kvarstående medelstilldelning

För att ta del av Arbetsförmedlingens stöd krävs normalt att individen är arbetssökande och står till arbetsmarknadens förfogande. I det förstärkta samarbetet med Försäkringskassan är målet i stället att individen ska uppnå arbetsförmåga, vilket innebär att deltagare i samarbetet står utanför Arbetsförmedlingens ordinarie kontroll- och sanktionssystem. De riktade medlen är därmed en förutsättning för att Arbetsförmedlingen ska kunna ge stöd inom samarbetet.

Myndigheterna har gemensamt fastställt arbetssätt för rehabiliteringssamverkan och möten för omställning, med tydligt definierade moment som ska stödja individens återgång till arbete eller övergång från sjukförsäkringen. Utan utökade medel kan samarbetet inte dimensioneras utifrån Försäkringskassans identifierade behov, utan begränsas av Arbetsförmedlingens kapacitet. Försäkringskassans beräknade behov av cirka 12 000 gemensamma kartläggningar kan därmed inte tillgodoses.

Eftersom utrymmet för ytterligare effektiviseringar är begränsat innebär en utebliven medelsökning att nödvändiga anpassningar i första hand måste ske genom minskad volym eller sänkt kvalitet i insatserna. Detta försämrar tillgången till tidiga och individanpassade rehabiliteringsinsatser för sjukskrivna och unga med aktivitetssättning, vilket i sin tur riskerar att förlänga individers frånvaro från arbetsmarknaden. Bristande kapacitet kan även försvaga omställningsmöten och skapa glapp i övergången mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, med en ökad risk för att individer förlorar sin sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Sammantaget leder detta till försämrade individresultat, ökad sjukfrånvaro och försvårar både uppdragets måluppfyllelse och bidraget till riksdagens mål om låg och stabil sjukfrånvaro.

Enligt Försäkringskassans prognos innebär Arbetsförmedlingens bedömda kapacitet om 9 000 gemensamma kartläggningar att över 3 000 individer inte kommer att få tillgång till det stöd och de insatser som de har rätt till. Dessa personer riskerar i stället att fastna i långvariga sjukskrivningar, bli utförsäkrade och hamna mellan myndigheternas ansvarsområden. För att möjliggöra en hållbar återgång i arbete, där individer kan ta del av relevanta myndighetsåtgärder, är det därför avgörande att kapaciteten utökas. Om medlen inte ökas under de kommande åren riskerar vi att behöva minska antalet möten, i takt med att kostnaderna fortsätter att öka. Detta har redan lett till att målsättningen justerats ned från 10 000 till 9 000 gemensamma kartläggningar.

2 Avisering om förändringar i verksamheten

I detta avsnitt redovisar vi förslag som Försäkringskassan ser kan komma att påverka våra resursbehov. Det avser förslag på förändringar som ännu inte har beslutats och där utredning i frågan fortfarande kan pågå. Det gör att vi i dagsläget inte kan analysera och beräkna vad konsekvenserna av och kostnaderna för dessa förslag kan bli för Försäkringskassan. Förutsättningarna för att hantera den mängd av förslag på förändringar och inom önskade tidsperspektiv finns inte fullt ut i dag.

2.1 Förutsättningsskapande infrastruktur

2.1.1 En AI-verkstad tillsammans med Skatteverket

AI-kommissionen har i november 2024 slutredovisat sitt uppdrag att identifiera behov och lämna förslag på åtgärder som kan bidra till att stärka utveckling och användning av artificiell intelligens (AI) i Sverige på ett hållbart och säkert sätt.^{15, 16} Kommittén föreslår bland annat att det inrättas en gemensam kärninfrastruktur för utveckling och leverans av AI-drivna tjänster inom offentlig sektor. Offentliga aktörer – statliga myndigheter, regioner och kommuner – ska bland annat kunna utforska, utveckla och driftsätta nya AI-tjänster och funktioner.

Regeringen har gett Försäkringskassan och Skatteverket i uppdrag att utreda förutsättningarna för att etablera och förvalta en AI-verkstad. En AI-verkstad är en gemensam AI-infrastruktur som ska gå att skala upp och jobba tillsammans kring där man ska kunna utveckla och driftsätta olika AI-lösningar. Skatteverket och Försäkringskassan har i januari 2026 lämna en gemensam skriftlig redovisning av uppdraget till regeringen. Försäkringskassan tillförs medel för att tillsammans med Skatteverket etablera en AI-verkstad. Försäkringskassans anslag ökas med 100 miljoner kronor per år för 2026–2031.

2.1.2 Europeisk digital identitetsplånbok (EUDI Wallet)

Den reviderade eIDAS-förordningen¹⁷ innebär att medlemsstaterna ska säkerställa att europeiska digitala identitetsplånböcker (hädanefter kallad plånbok) kan tillhandahållas till fysiska och juridiska personer. Minst en plånbok ska tillhandahållas inom 24 månader från att kommissionens genomförandeakter trätt i kraft. Kommissionen har antagit de första genomförandeförordningarna för plånbokens kärnfunktioner och certifiering. Tidsplan och omfattning för svensk tillämpning beror på när förutsättningarna klargjorts genom beslutade nationella regler och tillämpliga EU-genomförandeakter.

I SOU 2024:45 föreslås en roll- och ansvarsfördelning, men i avsaknad av lagrådsremiss finns i dagsläget ingen fastställd nationell ordning utöver de uppdrag som vissa berörda myndigheter fått i regleringsbrev. Ekosystemet för identitetsplånboken bygger på en uppsättning komponenter som ska säkerställa tillit, säker identifiering och behörighetshantering. Vilken utformning dessa komponenter får har stor betydelse för myndighetens möjligheter att göra tillförlitliga kostnadsberäkningar.

¹⁵ AI-kommissionens Färdplan för Sverige.

¹⁶ Förstärkt AI-förmåga i Sverige, dir. 2023:164.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1183 av den 11 april 2024 om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 vad gäller inrättandet av ett europeiskt ramverk för digital identitet.

Försäkringskassan kan i nuläget inte lämna någon närmare bedömning av ekonomiska konsekvenser eller detaljerade kostnadsuppskattningar för anpassning till plånboken. Detta är i linje med myndighetens remissvar¹⁸, som pekar på bland annat tekniska och rättsliga oklarheter.

2.2 Minskade bidragsbrott och motverkande av felaktiga utbetalningar

I Försäkringskassans uppgifter ingår det bland annat att säkerställa att felaktiga utbetalningar inte görs och att motverka bidragsbrott. Vi arbetar för att få bort det missbruk och överutnyttjande av allmänna medel som inte bara gör att socialförsäkringssystemet riskerar att tappa i legitimitet, utan även orsakar betydande ekonomiska förluster för det allmänna.

Försäkringskassan har tillsammans med andra myndigheter varit drivande i att förändra lagstiftningen i syfte att skapa bättre förutsättningar för att kunna minska brotten och de felaktiga utbetalningarna från välfärdssystemen.

Det har tillsatts flera utredningar och getts regeringsuppdrag för att motverka felaktiga utbetalningar.¹⁹ För att eventuella författningsförändringar ska få avsedd effekt krävs såväl teknisk utveckling som ökad handläggnings- och utredningskapacitet. Dessutom behöver myndigheten öka sin förmåga att arbeta brottsförebyggande. Det handlar bland annat om att förändra arbetssätt i försäkringen för att i större grad motverka bidragsbrott, istället för att upptäcka i efterhand, och att bidra i arbetet med regelutveckling. Även detta förutsätter ökad kapacitet, inte minst vad gäller rättsligt stöd och analysresurser. Det kommer att innebära ett ökat behov av resurser för myndigheten.

2.2.1 Brottsbekämpande befogenheter för Försäkringskassan

Utredningen En effektivare ordning för att bekämpa bidragsbrott (S 2024:C) ska föreslå hur en särskild avgränsad verksamhet för utredning av bidragsbrott vid Försäkringskassan ska utformas och vilka brottsbekämpande befogenheter myndigheten ska ha. Utredningen ska lämna sitt slutbetänkande i mars 2026.

2.2.2 Ökat informationsutbyte

Utredningen om Ökat informationsutbyte mellan myndigheter – några anslutande frågor (SOU 2025:45) har i april 2025 lämnat sitt slutbetänkande till regeringen. Det är svårt att bedöma kostnaderna utifrån de lämnade lagförslagen.

Försäkringskassan har i sitt remissvar lyft fram följande. Konsekvenserna av det förslag som berör myndigheten, dvs. förslaget om en ny generell bestämmelse om egeninitierat uppgiftslämnande av uppgifter som inte är sekretessbelagda, är enligt Försäkringskassans uppfattning svåra att överblicka. Man kan förutse att ett ökat informationsutbyte mellan myndigheter medför ökade kostnader för myndighets-samverkan samt för verksamhets- och it-utveckling. Enligt Försäkringskassan är det underlag som utredningen presenterar inte tillräckligt för att dra slutsatsen att förslaget

¹⁸ Försäkringskassans remissvar FK 2024/015004.

¹⁹ Bland annat Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52) och utredningen En effektivare ordning för att bekämpa bidragsbrott (S 2024:C).

inte på sikt medför ökade kostnader för myndigheten. Kostnadsutvecklingen behöver därför följas upp och ytterligare resurser anslås om det visar sig behövt.

2.3 Förändringar inom förmåner

Omfattningen och inriktningen av de uppdrag som myndigheten kan komma att få de kommande åren har en direkt påverkan på både resursbehov och förmågan att upprätthålla en effektiv och rättssäker verksamhet. Flera större reformer och regeländringar är aktuella och innebär betydande krav på verksamhetsutveckling, kompetens och it-stöd. Sammantaget förutsätter dessa uppdrag en långsiktig planering samt resurser för att säkerställa att myndigheten kan genomföra förändringarna utan att påverka ordinarie verksamhet negativt. Det samlade reformutrymmet och tidpunkten för när uppdragen beslutas är avgörande för hur väl myndigheten kan planera och genomföra förändringarna. För att säkerställa kvalitet, rättssäkerhet och stabilitet i socialförsäkringssystemet behövs därför tidiga och tydliga besked om kommande uppdrag samt motsvarande resursförstärkningar.

2.3.1 Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans

I betänkandet Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9) föreslår den särskilde utredaren att huvudmannaskapet för personlig assistans ska vara statligt och inte längre delat mellan staten och kommunerna. Lagförslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Förslaget innebär att i stort sett alla pågående kommunala beslut om personlig assistans ska föras över till staten under en tidsperiod om 1 år. Utredningen har uppskattat att det är cirka 5 000 kommunala beslut om assistans som ska föras över till Försäkringskassan. Det föreslås även att Försäkringskassan tar över ansvaret för tillfälligt utökade behov av assistansersättning.

Om Försäkringskassan inte får rätt förutsättningar för det omfattande förberedelsearbete som krävs kommer överföringen av kommunala beslut inte kunna göras i den takt som behövs för att regelverket ska kunna tillämpas fullt ut vid tidpunkten för ikraftträdandet. Detta kommer att leda till väsentligt längre handläggningstider och få betydande negativa konsekvenser för personer som är i behov av assistansersättning.

Det är i nuläget inte känt om och när ett lagförslag om ett statligt huvudmannaskap föreslås träda i kraft.

2.3.2 Karenstak och högriskskydd

I promemorian Karenstak och högriskskydd – en översyn av karensavdraget och förslag på utökade undantag (Ds 2023:33), föreslås ändrade regler för karensavdrag, bland annat en mer generös begränsningsregel i form av karenstak som ersätter nuvarande reglering av det allmänna högriskskyddet. En ändrad administration föreslås också, vilket innebär att Försäkringskassan ska ta över ansvaret att betala ut sjukpenning för personer med högriskskydd.

2.3.3 Ändrad beräkning av sjukpenninggrundande inkomst (SGI)

I betänkandet Ett trygghetssystem för alla – nytt regelverk för sjukpenninggrundande inkomst (SOU 2023:30) föreslås att beräkningen av sjukpenninggrundande inkomst förändras och istället baseras på historiska inkomster. Försäkringskassan har i remissvaret uppgett att det är svårt att förutse hur det föreslagna systemet kommer att fungera i praktiken men bedömer att det finns en risk för att handläggningen

sammantaget kan bli mer resurskrävande.²⁰ Därtill innebär förslaget ökande kostnader för utveckling av it-system.

2.4 Förändrad tillämpning av 113 kap. i socialförsäkringsbalken

Med anledning av två vägledande domar i Högsta förvaltningsdomstolen har Försäkringskassan i december 2024 lämnat in Framställning om ändringar i 113 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) till regeringen.^{21, 22}

Regeringen har tagit fram en Promemoria – Åtgärder för att förhindra felaktiga utbetalningar inom socialförsäkringen och förenklad administration inom föräldrapenningen (S2025/01246) och skickat den på remiss. I promemorian lämnas förslag som avser att åtgärda bl.a. de problem som Försäkringskassan lyfter i framställningen. Regeringen har valt en annan lagteknisk lösning. I stället för en generell ändringsmöjlighet i 113 kap. SFB vid ändrade förhållanden föreslås ett antal förmånsspecifika omprövningsbestämmelser. I stället för en ändring i 113 kap. 5 § föreslås en ny bestämmelse i 113 kap. 5 a § som endast tar sikte på vissa uppräknade dagersättningar. I promemorian föreslås att förslagen ska träda i kraft den 1 juli 2026. Försäkringskassan har i remissvar i oktober 2025 pekat på behov av vissa kompletteringar och ytterligare överväganden i det fortsatta lagstiftningsarbetet för att förslagen ska bli ändamålsenliga.²³

De begränsade ändringsmöjligheterna innebär att Försäkringskassan i många fall måste betala ut ersättning trots att det står klart att beslutet är fel. De felaktiga utbetalningarna får sedan hanteras genom återkrav, vilket är en resurskrävande och ineffektiv hantering som även innebär olägenheter för enskilda.

Det finns en stor risk att antalet felaktiga utbetalningar kan öka markant och till följd av det även försäkringsutgifterna och förvaltningskostnaderna.

2.5 Administration av dagpenning och familjebidrag inom det militära och civila försvaret

Sedan många år tillbaka administrerar Försäkringskassan dagpenning och familjebidrag för de som tjänstgör inom det militära försvaret. I december 2023 fattade regeringen beslut om att aktivera civilplikten inom vissa områden. Försäkringskassan administrerar därför sedan hösten 2024 dagpenning och familjebidrag även för de som tjänstgör inom det civila försvaret. Kostnader och intäkter för verksamheten framgår i avsnittet Avgiftsbelagd verksamhet.

Administrationn innebär att Försäkringskassan handlägger och betalar ut förmånerna samt utvecklar och underhåller de IT-system som uppgiften förutsätter. Verksamheten är avgiftsfinansierad med det ekonomiska målet full kostnadstäckning. Bemyndigandet att ta ut avgifter regleras i förordning (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan.

²⁰ Dnr FK 2023/028150.

²¹ HFD 2023 ref. 56 och HFD 2023 not. 53.

²² Dnr FK 2024/022601.

²³ Dnr FK 2025/015440

Det civila försvaret är under uppbyggnad, och under de närmaste åren kommer Försäkringskassan att betala ut dagpenning och familjebidrag för fler myndigheter och även andra privaträttsliga organisationer vars medarbetare kan lyda under civilplikten.

Försäkringskassan menar att en anslagsfinansiering av denna verksamhet är mer ändamålsenlig än dagens avgiftsfinansiering. En anslagsfinansiering skulle ge reell rådgivning till Försäkringskassan att säkra systemens utveckling och livscykelhantering, där dagens system kommer att innebära många komplexa diskussioner med ett växande antal aktörer kring avgiftens storlek och innehåll. Det skulle också innebära att kostnaderna är föremål för det ordinarie budgetarbetet på Regeringskansliet och inom Försäkringskassan, istället för att beröra ett växande antal organisationer med olika budgetprocesser i sina verksamheter. Detta kan vara synnerligen viktigt för mindre organisationer med små marginaler som skulle kunna få svårt att hantera förändringar i avgiften beroende på Försäkringskassans utvecklingsplanering.

Det bör också vägas in att det i kris- eller krigstid kan bli svårt, och till och med olämpligt, att bedriva en nödvändig verksamhet som i efterhand ska debiteras andra myndigheter och organisationer. I en sådan situation kommer fokus ligga på att samhällsnyttan av att den ekonomiska sektorn fungerar och är robust snarare än på kostnadskontroll och efterdebitering.

Avgiftsmodellen infördes med intentionen att öka kostnadseffektiviteten. Det är mycket svårt att en sådan utveckling förverkligats, snarare drivs kostnaderna av nödvändiga uppdateringar av IT-systemen av större eller mindre karaktär, inte bara drivet av systemets livscykel utan även av förändringar i omgivande system, där till exempel betalningssystemen just nu är aktuella.

Försäkringskassan föreslår därför att administrationen av förmåner till totalförsvarspliktiga från och med år 2027 finansieras via förvaltningsanslaget. Avgiftsfinansieringen är i jämförelse med Försäkringskassans övriga förmånshandläggning en avvikande finansieringsform. Genom att anslagsfinansiera handläggningen av dagpenning och familjebidrag för både det militära och civila försvarets förmåner blir finansieringen av myndighetens samlade förmånshandläggning mer enhetlig. Se avsnittet Avgiftsbelagd verksamhet för kostnader och intäkter kopplade till verksamheten.

2.6 Återkallelse av permanent uppehållstillstånd

I budgetpropositionen för 2026 finns ett förslag att återkalla permanenta uppehållstillstånd. Huvudregeln enligt förslaget är att när ett permanent uppehållstillstånd återkallas så ersätts det med ett tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Försäkringskassan behöver följa upp att dessa personer även i fortsättningen har ett giltigt uppehållstillstånd för att rätt ersättning ska kunna betalas ut. Uppgifter om uppehållstillstånd hämtas från Migrationsverket.

Förslaget föreslås gälla från och med 1 januari 2027 och kommer att medföra ökade kostnader för Försäkringskassan avseende handläggning och it-utveckling.

2.7 Förändrade regler för återkrav

En särskild utredare ska se över regelverket om återkrav i socialförsäkringsbalken. Syftet med översynen är att säkerställa att felaktigt utbetald ersättning återbetalas och att åstadkomma ett regelverk för återkrav som är enkelt att förstå och tillämpa och som

bidrar till en effektiv handläggning av återkrav. Uppdraget ska redovisas senast den 15 juni 2026.²⁴

Ett förändrat regelverk kommer sannolikt att medföra kostnader för genomförande och it-utveckling.

2.8 Effektivare åtgärder mot välfärdsbrott och ökad förutsägbarhet inom personlig assistans

Regeringen har tillsatt en utredning om assistansersättning som bland annat syftar till att motverka välfärds kriminalitet.²⁵

Utredningen ska lämna förslag på åtgärder som gör den personliga assistansen mer motståndskraftig mot välfärdsbrottslighet och mer förutsägbar för den assistansberättigade, samt ger ökade möjligheter att säkerställa att den assistansberättigade får sina behov tillgodosedda. Syftet är att värna den personliga assistansens långsiktiga hållbarhet och legitimitet. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 8 januari 2027.

Utredningens förslag kommer sannolikt att medföra ökade kostnader för Försäkringskassan.

²⁴ Kommittédirektiv 2025:24

²⁵ Kommittédirektiv 2025:40

3 Finansieringsöversikt

De prognoser som presenteras här tar hänsyn till beslutade regeländringar i de propositioner som har lagts fram. Regeländringar som har aviserats men där det inte finns några lagförslag är inte medräknade.

3.1 Anslag

I följande avsnitt är prognoserna uppdelade utifrån respektive utgiftsområde om inte annat anges. För mer utförliga kommentarer till prognoserna hänvisas till utgiftsprognosen för budgetåren 2026–2029.²⁶

3.1.1 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

En del av ökningen väntas inom assistansersättningen. Den beräknas öka då antalet mottagare och medeltimmar ökar svagt under perioden samtidigt som ersättningen per timme höjs årligen. Utgifterna inom statligt tandvårdsstöd förväntas öka eftersom regeringen föreslår ett förstärkt högkostnadsskydd för personer över 66 år från 2026.

Tabell 3 prognos inom utgiftsområde 9 (tusentals kronor)

		Utfall 2025	Prognos 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029
1:4 ap.1	Statligt tandvårdsstöd	7 973 765	12 801 619	13 412 907	14 153 603	15 003 928
1:6 ap.27	Statlig ålderspensionsavgift för smittbärappenning	41 617	0	377	476	-53 439
1:6 ap.37	Smittbärappenning	4 944	4 956	4 980	5 004	5 028
1:7 ap.1	Sjukvård i internationella förhållanden	655 424	700 399	735 096	754 562	799 247
4:3 ap.1	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	175 295	164 360	167 920	170 614	172 443
4:4 ap.1	Kostnader för statlig assistansersättning	26 387 954	27 632 399	28 756 989	29 939 312	31 178 455
	Summa	35 238 999	41 303 733	43 078 269	45 023 571	47 105 662

²⁶ Försäkringskassans utgiftsprognos FK 2026/000435

3.1.2 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Utgifterna för utgiftsområde 10 beräknas öka under hela perioden. Högre prisbasbelopp och löner driver utgifterna.

Tabell 4 prognos inom utgiftsområde 10 (tusentals kronor)

		Utfall 2025	Prognos 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029
1:1 ap.5	Boendetillägg	378 481	400 983	413 227	423 778	429 810
1:1 ap.8	Sjukpenning respektive rehabiliteringspenning i särskilda fall	339 555	365 728	383 491	402 009	420 024
1:1 ap.15	Närståendepenning	236 068	234 153	239 108	245 947	253 741
1:1 ap.16	Statlig ålderspensionsavgift för närståendepenning	23 000	22 123	21 917	23 216	23 890
1:1 ap.17	Statlig ålderspensionsavgift för rehabiliteringspenning	3 000	0	-77 745	-2 551	-5 9892
1:1 ap.18	Statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning	4 702 000	4 765 000	4 668 610	4 117 228	4 524 230
1:1 ap.19	Rehabiliteringspenning	7 512	4 150	4 181	4 272	4 347
1:1 ap.20	Arbetshjälpmedel m.m.	87 677	92 000	96 000	100 000	104 000
1:1 ap.21	Sjukpenning	44 424 572	45 118 504	45 456 112	46 437 853	47 241 852
1:2 ap.5	Aktivitets- och sjukersättningar	40 713 530	41 298 385	41 506 690	41 432 790	41 439 010
1:2 ap.6	Bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar	6 409 007	6 740 041	6 828 198	6 792 062	6 752 774
1:2 ap.8	Statlig ålderspensionsavgift för aktivitets- och sjukersättningar	5 533 000	5 798 000	5 950 362	5 627 023	5 477 930
1:3 ap.1	Handikappersättningar	893 851	840 000	794 000	766 000	746 000
1:3 ap.2	Merkostnadsersättning	574 323	619 000	640 000	671 000	697 000
1:4 ap.4	Statlig ålderspensionsavgift för arbetsskadelivränta	176 000	192 000	220 048	232 327	239 195
1:4 ap.5	Arbetsskadelivränta	2 272 242	2 383 175	2 507 478	2 553 195	2 602 009
1:5 ap.3	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	37 612	38 625	38 768	39 065	39 115
1:5 ap.4	Statlig ålderspensionsavgift för ersättning inom det statliga personskadeskyddet	1 573	1 826	1 821	1 870	1 861
1:6 ap.3	Finansiell samordning genom samordningsförbund	338 214	339 000	339 000	339 000	339 000
1:6 ap.5	Rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	697 620	700 000	700 000	700 000	700 000
1:6 ap.8	Arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd	95 931	134 000	134 000	150 000	150 000
1:6 ap.9	Försäkringsmedicinska utredningar	259 939	244 000	244 000	244 000	244 000
1:6 ap.10	Bidrag till hälso- och sjukvården	12 800	16 000	16 000	0	0
1:7 ap.1	Ersättning för höga sjuklönekostnader	1 085 538	1	1	1	1
2:1 ap.1	Förvaltningsanslag	10 564 472	11 595 000	11 645 673	11 916 177	12 193 501
	Summa	109 303 045	121 941 694	122 770 940	123 216 262	124 563 398

3.1.3 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

För anslagen inom utgiftsområde 12 beräknas de sammanlagda utgifterna att öka under hela prognosperioden. Ökningen sker främst inom föräldraförsäkringen, vilka också ökar på grund av högre prisbasbelopp och löner.

Tabell 5 prognos inom utgiftsområde 12 (tusentals kronor)

		Utfall 2025	Prognos 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029
1:1 ap.1	Allmänt barnbidrag	28 302 213	27 733 037	27 346 783	26 965 635	26 646 295
1:1 ap.2	Flerbarnstillägg	3 426 212	3 406 645	3 370 015	3 353 914	3 400 081
1:1 ap.3	Förlängt barnbidrag	275 502	278 194	280 378	281 548	282 268
1:1 ap.4	Tilläggsbelopp vid familjeförmån	24 444	23 931	23 931	23 931	23 931
1:2 ap.4	Statlig ålderspensionsavgift för föräldrapenning	3 552 209	3 203 646	3 277 071	3 422 553	3 684 195
1:2 ap.8	Statlig ålderspensionsavgift för tillfällig föräldrapenning	1 033 551	913 995	800 445	757 729	836 116
1:2 ap.9	Föräldrapenning	33 686 200	34 818 005	36 154 185	37 527 191	38 828 602
1:2 ap.10	Statlig ålderspensionsavgift för graviditetspenning	92 593	35 360	34 200	45 174	54 011
1:2 ap.11	Tillfällig föräldrapenning	8 686 623	8 842 367	8 831 210	8 978 345	9 180 020
1:2 ap.12	Graviditetspenning	505 341	518 652	523 248	530 487	548 081
1:3 ap.1	Underhållsstöd	2 642 481	2 739 357	2 812 843	2 828 336	2 843 894
1:4 ap.1	Adoptionsbidrag	3 975	3 041	2 700	2 700	2 700
1:6 ap.1	Statlig ålderspensionsavgift för omvårdnadsbidrag	544 171	702 022	804 668	779 582	858 744
1:6 ap.2	Omvårdnadsbidrag	5 875 746	7 058 000	7 773 000	8 253 000	8 716 000
1:6 ap.3	Statlig ålderspensionsavgift för vårdbidrag för funktionshindrade barn	0	0	-168 890	-14 641	-47 046
1:6 ap.4	Vårdbidrag för funktionshindrade barn	-900	0	0	0	0
1:8 ap.2	Bostadsbidrag	3 068 975	3 022 453	2 728 171	2 566 941	2 535 679
	Summa	91 719 299	93 298 705	94 593 958	96 302 425	98 393 571

3.2 Avgiftsbelagd verksamhet

Försäkringskassan tar ut avgifter främst från andra myndigheter men även från organisationer och privatpersoner. Huvuddelen av avgifterna disponeras av Försäkringskassan.

Avgifterna för administration av familjebidrag och dagpenning avser Försäkringskassans arbete med att handlägga och betala ut förmånerna samt arbete med att utveckla och underhålla de it-system som uppgiften förutsätter. Från och med år 2026 är administrationen av förmånerna för både det militära och civila försvaret avgiftsfinansierad med det ekonomiska målet full kostnadstäckning. Som redogjorts för i avsnitt 2.5 föreslår Försäkringskassan att verksamheten anslagsfinansieras från och med år 2027. Utfallet för år 2025 i tabell 5 avser intäkter och kostnader för verksamheten som Försäkringskassan utför åt Försvarmakten.

Från och med år 2026 tar Försäkringskassan ut avgifter för anslutning till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd. I Försäkringskassans regleringsbrev för år 2026 framgår det att myndigheten inte disponerar avgifterna och att det ekonomiska målet för den årliga avgiften är full kostnadstäckning. Försäkringskassan handlägger redan anslutningar och kontroller och förändringarna till följd av propositionen handlar till stor del om en ambitionsökning inom kontrollverksamheten och inte främst om ny verksamhet. Det är därför inte möjligt att urskilja kostnadsökningarna som är ämnade att täckas av avgiften från befintlig verksamhet. Försäkringskassan föreslår att avgiften istället ska bidra till att täcka kostnaderna och att det ekonomiska målet ändras till obestämt ekonomiskt mål. Se även avsnitt 1.2.13.

Avvecklingen av transaktionskontosystemet innebär att Utbetalningsmyndigheten inte längre kommer att ansvara för att betala bankavgifter och avgifter till tekniska leverantörer.

Beskedet att inte genomföra transaktionskontot innebär att all verksamhet med dess kostnader som idag redan görs på myndigheten även fortsatt kommer genomföras efter 2027. Därmed bör den justering avseende finansiering för bankavgifter motsvarande 51 miljoner kronor liksom rollen som teknisk leverantör motsvarande 21 miljoner kronor som båda är varaktiga från 2027 flyttas tillbaka från den tänkta avgiftsfinansieringen till Försäkringskassans förvaltningsanslag.

Om Försäkringskassan inte får den finansiering som behövs för totalförsvarsåtgärder (se avsnitt 1.1.1) kommer avgifterna till främst anslutna myndigheter inom samordnad och säker statlig it-drift (SSSID) och partners såsom Pensionsmyndigheten att höjas påtagligt. En preliminär bedömning indikerar att Försäkringskassan i detta scenario behöver höja avgifterna med cirka 110 miljoner kronor för 2028 och cirka 190 miljoner kronor för 2029. Beloppen i tabell 5 är exklusive denna eventuella höjning. AI-verkstaden kan leda till avgiftsuttag som inte har bedömts i tabell 6.

Tabell 6 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tusentals kronor)

	2025 Utfall	2026 Prognos	2027 Beräkning	2028 Beräkning	2029 Beräkning
Administration statlig fordran					
Ingående ackumulerat över-/underskott					
Intäkter	8 184	9 500	9 500	9 500	9 500
Kostnader	8 184	9 500	9 500	9 500	9 500
Årets resultat					
Utgående ackumulerat över-/underskott					
Administration av familjebidrag och dagpenning					
Ingående ackumulerat över-/underskott					
Intäkter	18 304	25 700	28 200	42 000	38 800
Kostnader	18 304	25 700	28 200	42 000	38 800
Årets resultat					
Utgående ackumulerat över-/underskott					
Ersättning från affärsdrivande verk					
Ingående ackumulerat över-/underskott					
Intäkter	263	300	300	300	300
Kostnader	263	300	300	300	300
Årets resultat					
Utgående ackumulerat över-/underskott					
Intäkter från Pensionsmyndigheten					
Ingående ackumulerat över-/underskott	30 489	-31 336	-36 486	-26 086	-4 286
Intäkter	207 770	261 400	242 900	225 700	195 800
Kostnader	-269 595	266 550	232 500	203 900	191 514
Årets resultat	-61 825	-5 150	10 400	21 800	4 286
Utgående ackumulerat över-/underskott	-31 336	-36 486	-26 086	-4 286	0
Electronic Exchange of Social Security Information (EESSI)					
Ingående ackumulerat över-/underskott	-54	192			
Intäkter	2 548	2 408	2 600	2 700	2 700
Kostnader	2 302	2 600	2 600	2 700	2 700
Årets resultat	246	-192			
Utgående ackumulerat över-/underskott	192				
Samordnad och säker statlig it-drift (SSSID)					
Ingående ackumulerat över-/underskott	-5 897	2 846			
Intäkter	255 228	280 000	305 000	330 000	370 000
Kostnader	246 485	282 846	305 000	330 000	370 000
Årets resultat	8 743	-2 846			
Utgående ackumulerat över-/underskott	2 846				
Datorbearbetningar, systemutveckling, statistik m.m.					
Ingående ackumulerat över-/underskott					
Intäkter	23 123	22 000	23 000	23 500	24 000
Kostnader	23 123	22 000	23 000	23 500	24 000
Årets resultat					
Utgående ackumulerat över-/underskott					
Totalt årligt resultat	-52 836	-8 188	10 400	21 800	4 286

	2025 Utfall	2026 Prognos	2027 Beräkning	2028 Beräkning	2029 Beräkning
Totalt ackumulerat över-/underskott	-28 298	-36 486	-26 086	-4 286	0

Tabell 7 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras (tusentals kronor)

	2025 Utfall	2026 Prognos	2027 Beräkning	2028 Beräkning	2029 Beräkning
Avgift för anslutning till det elektroniska systemet för statligt tandvårdsstöd					
Ingående ackumulerat över-/underskott					
Intäkter	-	18 000	18 000	18 000	18 000
Kostnader	-	18 000	18 000	18 000	18 000
Årets resultat					
Utgående ackumulerat över-/underskott					
Totalt årligt resultat					
Totalt ackumulerat över-/underskott					

4 Investeringar

I det här avsnittet redovisas Försäkringskassans behov av verksamhetsinvesteringar och hur de kommer att finansieras.

4.1 Verksamhetsinvesteringar

I tabellen nedan framgår Försäkringskassans behov av verksamhetsinvesteringar.

Ökat krav på civilt försvar och operativ förmåga medför ett ökat behov av materiella investeringar under kommande år. Med rådande världsläge och uppkommen komponentbrist ökar priserna kraftigt för vissa komponenter. Detta innebär att prisnivån kan öka ytterligare och att ytterligare lånemedel kan behövas utöver nuvarande bedömning.

Tabell 8 Verksamhetsinvesteringar (tusentals kronor)

	2025 Utfall	2026 Prognos	2027 Beräkning	2028 Beräkning	2029 Beräkning
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	394 962	478 556	471 000	478 500	471 000
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	276 105	245 444	340 000	725 000	412 000
Byggnader, mark och annan fast egendom	—	—	—	—	—
Övriga verksamhetsinvesteringar	23 728	34 000	61 400	34 000	72 600
Summa verksamhetsinvesteringar	694 795	758 000	872 400	1 237 500	955 600
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	694 795	758 000	872 400	1 237 500	955 600
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	—	—	—	—	—
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	—	—	—	—	—
Anslag (efter medgivande av regeringen)	—	—	—	—	—
Summa finansiering	694 795	758 000	872 400	1 237 500	955 600

4.2 Låneram och räntor

Låneramen för 2026 är 2,4 miljarder kronor. Kommande investeringar inom civilt försvar och operativ förmåga medför ett behov av utökad låneram. Försäkringskassan föreslår därför att låneramen höjs till 2,7 miljarder kronor 2028 och till 2,8 miljarder kronor 2029.

Tabell 9 Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar (tusentals kronor)

	2025 Utfall	2026 Prognos	2027 Beräkning	2028 Beräkning	2029 Beräkning
IB lån i Riksgäldskontoret	1 871 411	1 917 229	2 037 732	2 183 878	2 633 343
Nyupplåning (+)	684 971	758 000	872 400	1 237 500	955 600
Amorteringar (-)	-639 153	-637 497	-726 254	-788 035	-874 999
UB lån i Riksgäldskontoret	1 917 229	2 037 732	2 183 878	2 633 343	2 713 944
 Beslutad/föreslagen låneram	 2 400 000	 2 400 000	 2 400 000	 2 700 000	 2 800 000
 Ränteutgifter	 39 644	 35 000	 46 000	 66 000	 75 000
Summa amorteringar och ränteutgifter	678 797	672 497	772 254	854 035	949 999
 Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 2:1 ap.1	656 012	649 517	748 666	830 303	932 646
Övrig finansiering	22 785	22 980	23 588	23 733	17 353
Summa finansiering	678 797	672 497	772 254	854 035	949 999

4.3 Investeringar över 20 miljoner kronor

I tabellen redovisas pågående och planerade verksamhetsinvesteringar med ett anskaffningsvärde som överstiger 20 miljoner kronor. I tabellen ingår även de utgifter som inte kommer att redovisas som anläggningstillgångar och finansieras med anslag.

Tabell 10 Särskild information om verksamhetsinvesteringar över 20 miljoner kronor (tusentals kronor)

Verksamhetsinvesteringar per objekt	Totalt	Ack.	2026 Prognos	2027 Beräknat	2028 Beräknat	2029 Beräknat
Totalförsvär, förutsättningsskapande infrastruktur	1 066 000	86 000	0	55 000	723 000	202 000
Administrativa sanktioner / Bidragsspärr	73 223	4 634	56 674	11 915		
Effektiviseringar handläggningen Sjukförsäkring	65 000	0	0	25 000	25 000	15 000
Enklare återbetalning	49 000	0		20 000	9 000	20 000
Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen	38 938	36 438	2 500			
Förutsättningsbyggande för tillämpning av förenklad it-arkitektur för förmåner	105 000	0	44 000	33 000	28 000	
Initiativ automatisering bostadstillägg	36 000	0		12 000	12 000	12 000
It utveckling Internationell vård	35 763	6 790	18 973	10 000		
KOMET - Lagändring träffsäkert bostadsbidrag	54 700	0	37 700	13 000	4 000	
Minska bidragsbrott sjukförsäkringen	38 213	3 213	0	15 000	15 000	5 000
Minska felaktiga utbetalningar avdelningen för barn och familj	30 000	0		10 000	10 000	10 000
Motverka bidragsbrott assistansersättning	26 000	0		13 000	13 000	
Ny teknisk lösning för behörighetssystem	40 000	0	10 000	15 000	15 000	
Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning digitalisering och automatisering	50 925	21 196	10 429	8 500	8 500	2 300
Utförrarregister fritidskort	42 679	26 701	15 978			
Vidareutveckla Mina sidor och e-tjänster	35 000	0	0	15 000	10 000	10 000
Villkor för kvalificering till Socialförsäkringen	31 700	0	27 500	4 200		
AI, materiella investeringar	146 547	7 300	25 247	30 000	42 000	42 000
<i>Livscykelhantering</i>						
Barnbidrag ut ur Cobol	125 000	0		12 500	12 500	100 000
Betalning 2.0 - robust betalsystem	275 529	97 529	40 000	46 000	46 000	46 000
Försäkringstillhörighet (FTH) till nytt handläggarstöd	41 500	0		10 200	8 700	22 600
Gemensamma funktioner i webbaserat handläggningsstöd	76 495	2 495	14 000	20 000	20 000	20 000
Handläggningsstöd försvarsförmåner	58 000	0	26 000	32 000		
Livscykelhantering kommunikationslösningar	60 648	12 714	18 512	19 218	10 204	
Livscykelhantering Tandvård	340 428	157 134	74 000	65 301	43 993	
Moderniserat handläggningsstöd för underhållsstöd	363 534	102 321	28 213	40 000	40 000	153 000
Moderniserat it-stöd, arbetsskador	45 154	13 154	10 000	10 000	12 000	
Nytt handläggningsstöd föräldraförsäkring	49 401	14 401	27 500	7 500		
Nytt handläggningsstöd sjuk- och aktivitetsetersättning (NYSÄ)	64 022	19 006	20 400	19 316	5 300	
Sjukpenninggrundande inkomst (SGI)- nytt handläggningsstöd	51 964	16 464	13 500	12 000	8 000	2 000
Summa utgifter för investeringar	3 516 363	627 490	521 126	584 650	1 121 197	661 900

Finansiering

Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	3 038 440	522 053	403 233	483 557	1 051 277	578 320
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0	0
1002001 001 Förvaltningsmedel	477 923	105 437	117 893	101 093	69 920	83 580
Summa finansiering	3 516 363	627 490	521 126	584 650	1 121 197	661 900

Varav investeringar i anläggningstillgångar

Datasystem, rättigheter m.m.	1 825 893	428 753	377 986	398 557	286 277	334 320
Maskiner och inventarier	1 212 547	93 300	25 247	85 000	765 000	244 000
Fastigheter och mark	0					
Övriga verksamhetsinvesteringar	0					
Summa investeringar i anläggningstillgångar	3 038 440	522 053	403 233	483 557	1 051 277	578 320

En stor del av Försäkringskassans investeringar under åren 2027–2029 utgörs av hantering av it-stöd som är i slutet av sin livscykel. Moderniseringen av it-stöden är nödvändig ur ett säkerhets- och effektiviseringsperspektiv. Det finns också behov av stora investeringar i den fysiska säkerheten för att säkerställa ett fullgott skydd för myndighetens medarbetare och tillgångar. Hotbilden i omvärlden bidrar till att behovet bedöms vara högt även under kommande år.

Därutöver finns ytterligare investeringar som primärt syftar till att effektivisera handläggningen. Andra investeringar görs och planeras i syfte att minska och motverka risken för felaktiga utbetalningar, införa nya reformer och i AI.

5 Kreditutrymme

5.1 Kredit på räntekonto

Tabell 11 Räntekontokredit (tusentals kronor)

	2025 Utfall	2026 Prognos	2027 Beräkning
Maximalt utnyttjad räntekontokredit under året			
Minsta behållning på räntekonto under året	788 152	700 000	500 000
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret	1 362 846	800 000	650 000
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret			
Beslutad/föreslagen räntekontokredit	500 000	500 000	500 000

5.2 Övrig kredit

Försäkringskassan har en övrig kredit för att kunna betala utländska vårdfakturor. Krediten ska täcka tiden innan regionerna ersatt Försäkringskassan och ges med stöd av 7 kap. 6 § budgetlagen (2011:203). För 2026 föreslår Försäkringskassan en kredit på 170 miljoner kronor för detta behov.

Tabell 12 Övrig kredit (tusentals kronor)

	2025 Utfall	2026 Prognos	2027 Beräkning
Maximalt utnyttjad övrig kredit under året	154 485	156 800	160 000
Nyttjad övrig kredit i Riksgäldskontoret	154 485	156 800	160 000
Beslutad/föreslagen övrig kontokredit	170 000	170 000	170 000